

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

SVEOPĆI POSLJEDNJI SUD

sestra Ivana od Božića

SVEOPĆI POSLJEDNJI SUD

Naslov izvornika: La voce del cielo ovvero manifestazioni divine rivelate a una suora conversa illetterata, Piacenza 1874.

Priredio: svećenik redovnik barnabita G. M. H.

Imprimatur: S crkvenim dopuštenjem Piacenza 1849. (u izvorniku nije naveden broj)

Sadržaj

1. Krik prirode
2. Novo nebo i nova zemlja
3. Čistilište
4. Čistilište i njegov svršetak
5. Uskrsnuće
6. Uskrsnuće i nadarenosti blaženih tijela
7. O odbačenima
8. Silazak Gospodina Našega Isusa Krista
9. Suci
10. Iznošenje savjesti odbačenih
11. O pravednima
12. Kliktanje blaženih
13. Podjela zlih
14. Opomene i ispovijedi
15. Sud nevjernicima i odbačenim kršćanima
16. Kako je zatvoreno Nebo za nekršenu djecu
17. Njihova osuda
18. Pljesak blaženika
19. Bijes đavla i prokletnika
20. Blagoslov blaženicima i uzlaz u Nebo
21. Pakao guta odbačene
22. Razmišljanja o strogosti suda
23. Božja mržnja i odvratnost blaženika prema grijehu i okorjelim grješnicima
24. Ulazak blaženika u Nebo
25. Doček Oca Nebeskoga
26. O Nebu: gledanje Boga
27. Učinak tog gledanja
28. Familijarnost s Bogom
29. O Paklu: poplava muka
30. Različitost i pravednost trpljenja
31. Kazna odštete
32. Pakao nakon suda: rijeka srdžbe Božje
33. O najteže kažnjenim zločinima
34. O iznakaženim
35. O iznakaženim i razderanim tijelima
36. Suradnja u istome zločinu: himbenici
37. Oholi: zlokobni filozofi
38. Vjernost Pakla
39. Opomena grješniku
40. Ljubav Božja u stvaranju pakla

GLAS S NEBA ILI OBJAVE KOJE JE BOG DAO JEDNOJ NEUKOJ ČASNOJ SESTRICI

Predgovor

Naslov izvornika: *La voce del cielo ovvero manifestazioni divine rivelate a una suora conversa illetterata*, Piacenza 1874. U izvorniku piše s crkvenim dopuštanjem bez daljnjih podataka, a priredio da je svećenik redovnik barnabita koji se potpisao sa G.M.M. Izvornik ima 9 poglavlja. Mi smo na hrvatski preveli osmi koji govori o dolasku Antikrista i kraju svijeta, koji smo objavili u prethodnom izdanju (Mistična svjedočanstva br. 7). Sada donosimo i posljednje 9. poglavlje o Posljednjem Sudu

Uvod: Duhovni put sestre Ivane od Božića

Ivana Le Royer, koja će dobiti redovničko ime, «sestra Ivana od Božića», rodila se 7. 1. 1731. g. u siromašnoj seoskoj obitelji u mjestu Fougères u Bretanji u Francuskoj. Još od prvog djetinjstva bila je jako pobožna i Bog joj u jednom viđenju otvorio razum za shvaćanje tajni vjere. Kao djevojčica je često čuvala krave i razmatrala o velikim istinama vjere.

Kao 22-godišnja djevojka, nakon brojnih i velikih prepreka, po posebnoj milosti koju je dobila po Mariji, ušla je u samostan časnih sestara klarisa, koje slijede pravilo pape Urbana, u Fougèresu kao vanjska, ne korna sestra.

Svećenik, koji ju je uveo u samostan, časnim sestrama reče: „Blagoslivljajmo Boga koji svijetu još dariva vanredne duše koje on sam vodi svojim Duhom“. U prvim godinama redovništva sestra Ivana se odmah pokazala savršenom u krjepostima poniznosti, poslušnosti i strpljenja s velikom vjerom i ljubavi prema euharistijskom Isusu i odlučnoj spremnosti na pokoru. Ubrzo je počela imati i posebne objave od Boga.

Iz poslušnosti ispovjedniku sestra Ivana mu je govorila o svojim objavama a on ih je zapisivao. U njima se naviještalo teško vrijeme i velike nesreće za Crkvu i Francusko kraljevstvo, propast kraljevske obitelji, što je u to vrijeme izgledalo jako čudno, iako će se samo za nekoliko desetljeća dogoditi francuska revolucija, što je jako uznemirilo duhovnika.

Duhovnik ubrzo umrije, a novi ispovjednici i duhovnici sestre Ivane su dobili u ruke spise o njenim objavama i sve zapalili, a svi su se složili oko toga da je ona zavedena i umišljena mističarka. Odmah je i poglavarica osudila njene izmišljotine, a ubrzo su i druge sestre iz samostana saznale nešto o njenim objavama te su je ismijavale, a sama sestra Ivana od Božića je bila trajno uznemiravana teškim bolestima, duhovnim suhoćama i tamama. Tako je provela više od 12 godina ostavljena od ljudi, a naizgled i od Boga samoga.

Uza sve to sestra Ivana od Božića nije mogla nikada samu sebe uvjeriti da je u zabludi, te se po nutarnjem poticaju od Boga samoga ponovno pojavila pred ispovjednikom od koga je toliko puta bila odbijena i ustvrdila mu da po Božjoj objavi neposredne i velike nedaće za Crkvu i Francusko kraljevstvo. Ispovjednik ju je prekinuo u izlaganju i oštro prekorio uspoređujući je sa Luterom koji je i sam naviještao pad Crkve.

Časna sestra, sva prestravljena da je pala u krivovjerje, ubrzo se ponovno pojavi pred ispovjednikom i opovrgnu sve svoje objave ispovijedajući ih kao svoje grijehe. Tako je, dakle, izgledalo sve zauvijek završeno.

Ali naprotiv, upravo tada je počinjao zaokret u Božjem djelu. Bog sam je ponovno počeo prosvjetljivati duh sestre Ivane najčišćim prosvjetljenjima, za poglavaricu u samostanu je izabrana časna majka u koju je sestra Ivana imala veliko povjerenje, jedan od njenih ispovjednika koji su joj se protivili je umro, a drugi bio premješten.

Kao novi ispovjednik u samostan je došao p. Genet, gorljivi i duhovno iskusni misionar, za koga je sestra Ivana prorokovala da će biti zadnji ispovjednik samostana. Čim je upoznao

sestru Ivanu p. Genet se uvjerio u vjerodostojnost njenih objava i počeo ih sve brižno zapisivati. I bio je krajnji čas jer je samo za 10 mjeseci izbila francuska revolucija, a ispovjednik, noseći sobom zapise o objavama sestre Ivane morao je bježati pred protucrkvenim i protuvjerskim revolucionarima. Neko vrijeme se skrivao u Francuskoj, a zatim se sklonio u Englesku i sa sobom ponio spise.

Sestra Ivana je još neko vrijeme ostala u samostanu sve dok ga 1792.g. revolucionari nisu ukinuli i protjerali sve redovnice. Ona skupa sa bivšom časnom majkom i par sestara se sklonila kod neke dobre obitelji u okolici Fougèresa gdje je sveto umrla točno u podne na svetkovinu uznesenja Marijina u Nebo 1798.g. Na njen grob pobožni narod je ubrzo počeo dolaziti i štovati je kao sveticu.

P. Genet se vratio u Francusku, ali iznenada 1817.g. umrije i nije još bio uredio spise o objavama sestre Ivane koje je ona nazivala *moje malo djelo* te ih nije niti objavio. Nakladnik Beauce ubrzo nakon smrti p. Geneta je objavio njegove bilješke u stanju u kakvom su bile u rukopisu. A u njemu su se miješale nesređene bilješke o životu sestre Ivane i njenim objavama.

Konačno nakon više djelomičnih i nesređenih izdanja prišlo se sustavnom radu na bilješkama p. Geneta i razdijeljene su u dvije posebne knjige. Jedna govori o životu sestre Ivane, a druga sadrži objave koje je od Boga primila i to razdijeljene po velikim temama.

Milano 25.6. 1874. G.M.M. svećenik barnabita

Kako trajanje svijeta, uspoređujući ga sa trajanjem jednoga dana, ide prema svome koncu

Trebam početi govoriti o zadnjim patnjama Crkve koju će progoniti najveći Isusov neprijatelj, trebam govoriti o teškim predznacima i navještaju zadnjeg Suda kada ćemo vidjeti strašne okolnosti i vječne posljedice. Priznajem da mi je teško o tome progovoriti, ali... trebam o tome govoriti. Duh Sveti me odvede u prostranu ravnicu. Bila sam sama u Bogu kada mi se ukaza Isus Krist koji, kao s nekog vrha pokazujući mi sunce na horizontu, progovori tužna izgleda:

„Prolazi slika ovoga svijeta, dan moga Dolaska se približava. Kada je sunce pred zalaskom kaže se da je dan na izmaku i da dolazi noć. Sva stoljeća preda mnom su kao jedan dan. A ti, motreći sunce na kojem se mjestu sada nalazi, pogledaj koliko još vremena treba da taj dan završi“.

Promatrala sam sunce i zaključila da treba otprilike još dva sata vremena pa da ono zađe. Videći da Isus nije protivan, nego da mi on nadahnjuje želju da ga pitam o okolnostima ovog viđenja, ja sam se usudila pitati ga da li jedan dan treba brojati od pola noći do pola noći ili od početka zore do sumraka. Isus mi odgovori:

„Kćeri moja, radnik ne počinje raditi dok se sunce ne pojavi u zoru, a njegov trud traje dok ne padne noć. Ja o onome koji radi obnoć i nije se okoristio Suncem pravde koje je za njega izišlo. Dakle, kćeri moja, treba mjeriti dan od izlaska do zalaska sunca, dakle ne radi se više o tisućama godina trajanja ovoga svijeta, nego se radi o nekoliko stoljeća do kraja svijeta“.

Vidjela sam da Isus za sebe želi zadržati točan broj stoljeća, pa iako sam poželjela, nisam ga više o tome pitala, a bila sam zadovoljna što mir Crkve i njen ustroj trebaju trajati još podosta vremena.

IX KNJIGA

SUD I NAGRADE

1. poglavlje: *Kako nebo, zemlja i stvari traže osvetu i pročišćenje od ljudskog grijeha.*

Moj Bože! U koje sve i u koliko tih užasnih događaja moramo ući!... Na dan Gospodnji poziv svih stvorova, tragično otvaranje raznih scena i spleta, pobjeda istine nad svim lažima i zabludama, uređivanje svih stvari zauvijek, izvršenje svih obećanja i svih prijetnji, određen čas vječne dodjele pravedniku i grješniku; zadnja katastrofa svemira. Recimo tu riječ: sveopći sud sa svim svojim užasnim događajima i vječne posljedice... Ja se tako bojim već sada, tako da me samo direktna zapovijed Božja može prisiliti da govorim o tome. Strah koji mi utjeruju ti događaji ostavljaju mi samo toliko hrabrosti da mogu tek dotaći taj užasan spektakl, a ne znam da li ću imati hrabrosti i za to. No ipak ću poslušati. Govorit ću istovremeno drhćući, ponovit ću ono što mi je Bog dao da vidim, te hoće da to bude zapisano; nastojat ću dobro slijediti svjetlo koje me prosvjetljuje i vodi me.

Nakon smrti svih živućih bića, što se označava kao *kraj svijeta*, začula sam neki neodređeni žamor, kao sveopću tužaljku svih neživih bića: tog časa svi počеше uzvikivati jasnim i strašnim govorom. Bio je to krik prirode. Sunce koje postade tamno i mračno zaustavi se u svom toku te reče Stvoritelju: «O najuzvišeniji Gospodine, od časa kada si me stvorio iz ničega, nisam nikada prestao vršiti tvoje odredbe rasvjetljujući svijet svojom svjetlošću, oživljujući ga svojom toplinom. Kakvu su ti zahvalnost ukazali ljudi za sve blagodati koje su primili po meni? Nezahvalnici! Zloupotrijebili su moje svjetlo: u mojoj prisutnosti počinuše zločine na zločine: pred mojim licem oskrnuše moje zrake. Ja iziskujem od Tebe obnovu, pravdu, osvetu, Gospodine, za sve uvrede koje oni počinuše mojom pomoću: molim da se očistim od tolikih prljavih želja koje su nagrđile čistoću mojeg izgleda". Još jasniji i još više pocrvenio od srama Mjesec isto tako iziskuje pravdu i osvetu za odvratne zločine, koje su ljudi počinili pod njegovim zrakama, kada su nastojali sakriti sebe same i vlastite grijeha u sjeni noći. Sve zvijezde iziskuju da se pročiste od nedjela za koja su bili svjedoci i, skoro bi se moglo reći, zajedničari. Zemlja još više tresući se više, traži osvetu protiv nezahvalnosti grješnika, hoće se očistiti od odvratnosti koje su je umrljale jer je postala njihovim beščasnim podijem. »Ja sam ih hranila» - kaže ona - «po Tvojoj zapovijedi, Gospodine: poslužila sam im kao smještaj, ja sam im davala što im je bilo potrebno za život. U znak zahvalnosti su me još okužili, obeščastili, gnjavili na sve mile načine». More, vatra, zrak, svi prirodni elementi, drveća, biljke, životinje pa i svemir cijeli i priroda: sve to, sve to govori o osveti, sve to zaziva pravdu Božju protiv neobraćenih grješnika: svi se ujedanjuju da bi predbacili grješniku sva dobročinstva koje je primio, za zloupotrebu koju je počinio, te nezahvalnost koju je iskazao svome Stvoritelju. Svaki element traži da bude ponovo očišćen; cijela priroda iziskuje oporavak, kao ponovo rađanje na novi život. Hoće se zauvijek i posve osloboditi od strave onog ropstva koje ju je prisililo da služi taštini i ljudskim strastima.

2. poglavlje: *Kako vatra obnavlja nebo i zemlju, a svaka tvar zadržava svoje svojstvo.*

Najedanput začujem svemogućí glas koji odgovara: «Da, evo ovog časa obnavljam sve stvari: hoću učiniti novo nebo i novu zemlju, i to će postati dok okom trepneš». Čudotvorna vatra, došavši s neba, proširila se zrakom, siđe na zemlju gdje je u jednom hipu uništila svaku pokvarenost, očistila je svaku prljavštinu, pročistila svaku stvar: nigdje više ne ostaje niti traga nekoj odvratnoj prljavštini. Tako će se pomoću vatre postići radikalno očišćenje, ona

divna obnova svih stvari i cijele prirode, tako da će postati novo nebo i nova zemlja. Jer i svemir će tako biti obnovljen u svojoj prirodi i ukrašen, Sunce i zvijezde zračit će čistim svjetlom, tako reći duhovnim: posjedovat će čistu jasnoću, nepromjenljivu, koja će nadilaziti nadaleko onu koju nam sada nebo daje i bit će prekrasno. Zemlja će postati prozirnim globusom, posjedovat će sav sjaj lijepog kristala bez tvrdoće. Ništa se ne će uništiti, osim životinja i onoga što je potrebno samo za sadašnji život, za uzdržavanje: sve će se obnoviti, osim tijela odbačenih, koji će se pretvoriti u još gore oblike te biti stavljeni u tisuću puta goru i nesretniju situaciju: njihova sudbina je tisuću puta teža, to još nisu iskusili. Govorim da niti jedno biće, osim životinja ne će *biti uništeno*; to se odnosi na srž svakog bitka, koja će ostati jednaka. Vatra će uništiti samo ono što je bilo prolazno: uz to vidim da će Bog zadržati sve stvari koje je učinio, jer su one Njegovih ruku djelo, po kojima želi da se očituje Njegova vječna slava. No svim stvarima Bog će udijeliti novi blagoslov, i sve stvari, već prema svojim mogućnostima, slaviti će Ga i zahvaljivati Mu u vijeke vjekova: svako biće uzdrhtat će i raznježiti se u Stvoriteljevoj prisutnosti i klikat će od radosti, kako to čini janje sve ushićeno u blizini svoje majke. Zemlja će se zatim napuniti cvijećem i stablima neprolaznim, koja će biti potrebna vjerojatno bićima koja će tu prebivati. Bog mi ne govori ništa više o tome; no ipak mi daje na znanje da će u tom lijepom i ogromnom prebivalištu prebivati bića koja će Ga od tuda slaviti na svoj način; no za sada mi ne daje ništa drugo na znanje.

3. poglavlje: *O Čistilištu kako duše različito trpe plamen vatre – neke čak u nesigurnosti o svom spasenju.*

Poslije tog velikog spektakla Bog ukazuje jedan drugi, ništa manje važan za znak pripravnosti za veliko oslobođenje od ljudske tragedije: govorim o Čistilištu. No prije ću se zadržati na tom da ovdje vidim neizmjerni broj duša uronjenih u uništavajuće plamenove, no još više ih nagriža želja da gledaju i uživaju predmet svoje ljubavi, a to je Bog. No ipak vatra im prouzrokuje strašne muke; no ne trpe sve na isti način, jer vidim neke koje trpe tako strašne muke da bi njihove muke bile jednake onim paklenim kada bi se radilo o očajanju i vječnosti. Vatra djeluje raznovrsno kod tih jadnih duša; goreći, vatra ih kažnjava proporcionalno njihovoj krivnji i njihovom dugu koji imaju pred Božanskom pravdom. Vidim zatim druge duše kojima Bog daje da trpe neku vrstu čistilišta ljubavi, više nego osjetila: trebalo bi ljubiti kako one ljube da bi se mogla shvatiti sva težina te boli ljubavi. Sve duše ovdje ljube Boga i posve se pouzdaju u Njega: one uživaju neku vrstu mira uronjene u trpljenje. No napominjem ipak da se tamo nalaze neke duše koje, jer ne znaju zasigurno gdje se nalaze /i da li su spašene/, trpe najgore muke koje postoje u Čistilištu. Te su duše nesigurne glede svoga statusa; dvoume se da li im je Bog udijelio milosrđe i da li će ikada imati tu sreću da Ga vide i posjeduju; samo se ne sjećaju da ih je Bog prokleo; u tome se sastoji sva njihova nada i njihova utjeha, no ipak blagoslivlju Boga i podlažu se Njegovoj volji. Ta podložnost razlikuje njihove muke od prokletih duša, i dosta im je da se samo malo olakša njihova neizvjesnost, bez koje bi se osjećale kao u nekoj vrsti pakla. Stoga će se moći svakako vrlo lako razumjeti da je u sličnim mukama upravo strašna nesigurnost gdje se nalaze, ali se razlikuje od sigurnog saznanja da se nalaze u paklu: isto tako i to što se /duša/ ne sjeća kakvu je osudu primila posve je različito od uvijek prisutne svijesti da je duša osuđena na propast a da se um niti časka ne može odijeliti od tog saznanja: prvo stanje je strašno, no samo ono drugo stanje stvara realnost pakla jednog odbačenika. Prvo olakšanje, koje Bog daje tim dušama po sv. Misama koje prikazuje sveta Crkva sažalivši se zbog dugotrajnosti njihove muke, jest da uklanja tu neizvjesnost koje ih stavlja u tako okrutnu sumnju: tada se sjećaju posve jasno da nisu bile odbačene od Boga. Naprotiv, vide da su određene da Ga posjeduju i uživaju: tada te duše, tako utješene tim tako slatkim sjećanjem, izdržavaju svoje muke podložno i s ljubavlju, pa i one najgore.

4. poglavlje: *Kako strogo se čisti od lakih grijeha – kraj Čistilišta.*

Vidim u Čistilištu neizmjeran broj duša koje se nalaze tamo zbog vrlo lakih grijeha, kao uzaludne riječi, samodopadnost u beskorisnim mislima, iluzije sebeljublja u dobrim djelima, pomalo svojevoljne rastresenosti u molitvi, mala ogovaranja, nemiri, predbacivanja, žestina kod prerječkavanja, nestrpljivosti zbog tuđih nesavršenosti. Neke druge duše, može li se to vjerovati?, nalaze se tamo samo zbog nekih nesavršenosti, kao npr., jer nije odgovorila s dovoljno vjernosti na milosti, niti onom potpunosti kako je to Bog želio, jer nije žudila k Bogu dovoljnom snagom i ustrajnošću, jer Mu nije služila sa dovoljno žara i ljubavi, jer nisu bile tako svete kako je to Bog zahtijevao od njih prema milostima koje su primile. Potrebno je da sve prođe kroz plamen te sve očisti u čistilištu. Oh, da bi se dobro prosudilo o grijesima koji se smatraju lakima, da bi se dobro upoznala odbojnost koju Bog gaji prema tim grijesima, trebalo bi osjetiti strogost kojom Bog pročišćava svoje prijatelje, trebalo bi vidjeti kolikom točnošću uništava sve do posljednjeg znaka grijeha, tako da se u Njegovim očima ne ukazuje niti sjena grijeha, niti ne onečišćava Njegovu čistoću kao niti svetost Njegove kuće. – Sada mi Bog pokazuje da će čistilišne muke, prema približavanju općeg suda, biti veće za svaku dušu, proporcionalno dugovima koje će imati svaka od tih duša da se iskupi: tako vidim da u samo jednoj godini, Bog, samo ako to hoće, može dati duši da se očisti više nego sada u sto godina. Čujem da Anđeli napominju tim dušama, da uzrok tim izvanrednim patnjama jest približavanje općeg suda; najavljuju im da Bog pojačava njihove muke samo da bi im skratio trajnost. Još vidim, kada će Isus Krist biti spreman da dadne znak velikog uskrsnuća, Anđeli će sići u Čistilište da izvade duše posve očišćene te će ih ujediniti sa sinovima Crkve koji umriješe u potpunoj ljubavi Božjoj, a kako smo vidjeli, tijela će im čuvati blaženi duhovi.

5. poglavlje: *Kako se tijela blaženika ponovo rađaju, nakon danog znaka uskrsnuća – te ih pozdravljaju njihove duše.*

Zatim sam vidjela tisuće i tisuće Anđela kako silaze na zemlju; na Gospodnju zapovijed, vidim ih kako stavljaju trube na usta, te se dijele na četiri strane svijeta da daju znak velikog uskrsnuća mrtvih. Na zvuk anđeoskih truba duše blaženika će se u trenu ujediniti sa svojim tijelima, kostima, mišićima, živcima, ligamentima i sa svime onime što sačinjava suštinu ljudskoga tijela. Pa da su bili i presječeni, te smrvljeni u tisuće komadića, pa da im je pepeo bio bačen u zrak i raspršen po cijeloj zemlji, ili tijela progutana u neizmjernom oceanu, taj pepeo naći će se tu u trenu da bi Bog stvorio identična tijela. Ta tijela sada ponovo će se naći obnovljena, pomlađena te očišćena kao najčišći kristal: vidim ih već sada ukrašenima, no kako još duše nisu ušle u njih, vidim ih stoga nepokretne i bez života. Iza toga vidim kako stiže jedan neizmjeran broj Anđela čuvara iza kojih idu duše koje trebaju ući u svoja proslavljena tijela. Oh, to je posve nova radost! Kakav trijumf za jedne i za druge u času kada svaka od tih proslavljenih duša pronađe i prepozna svoje tijelo te se sjedini s njime blagoslivljajući se međusobno s tisuću blagoslova i hvala! – «Ja sam te napokon pronašla – reći će sretna duša –, pronašla sam te nakon tako duge razdijeljenosti, dragi pratićoče mojih pokora, i teškoća! Sada sam te pronašla nakon toliko vremena!... Oh, kako će za mene biti slatko ne napuštati te nikada više, no nikada prije nisi mi se činilo toliko lijepim, o dragi i ljubazni pratićoče! Kolika je to sreća da mogu uživati vječnu sreću s tim dragim pratićem mojih pokora, mrtvljenja, po kojima sam zaslužila ovo!... Oprosti mi, drago tijelo, ako sam ti prouzrokovala tako mnogo trpljenja na zemlji; no ti ćeš sada vidjeti da sam tako radila da i ti uživaš sreću; ti si sudjelovalo u mojim mukama, dođi, jer je to i te kako pravedno, dođi uživati u nagradi koja ne će prestati nikada. Ja osjećam da sam stvorena za Boga kao duhovno i tjelesno biće. Naša sudbina je tako povezana da ja ne mogu uživati posvemašnje blaženstvo

ako i ti nisi blaženo. Dođi, dakle, postavi vrhunac moje sreće, uživajući i svoju vlastitu skupa sa mnom.»

6. poglavlje: *Povlastice tijela blaženika - koji se dijele u tri postrojbe očekujući silazak Isusa Krista.*

Tada će se ostvariti pravo uskrsnuće, tj. suštinsko i ipostatično ujedinjenje duše sa blaženim tijelima. Svi ti ljudi živi i pokretni u svim dijelovima tijela, vidim kako ustaju na noge blistajući kao svjetlosne zvijezde, svi u cvjetajućoj mladosti; svi u godinama koje je imao Isus Krist napuštajući ovu zemlju. Bog će nadomjestiti sve prirodne manjkavosti i nedostatke; tako se u njima ne će više moći vidjeti deformacije niti ikakve nesavršenosti: tako će tijela biti skladna u svoj svojoj veličini i strukturi; no krune i kvaliteta slave bit će različite prema zaslugama. Ova tijela tako čudesno uskrsla sličit će na neki način po svojoj slavi tijelu Kristovu kada je izašao iz groba; sve Njegove moći reflektirat će se na tim tijelima; njihovo uskrsnuće bit će kao odsjaj Njegova uskrsnuća.: iako blistajući sama po sebi, još će više postati blistava nakon ujedinjenja sa svojim dušama; po tom ujedinjenju ta tijela osjećaju da se u njima rađa jedan posve novi život, koji nikada do sada nisu okusili, iako su toliko puta u sv. Pričesti primili kao početak i kaparu sudjelovanja s Tijelom Kristovim, Glavom onih preodabranih. Veliko blagostanje obuhvaća uskrsnula tijela; to blagostanje se slijeva i širi po svim osjetilima, unutarnjim i vanjskim, dajući im svojevrsni osjećaj ugodnosti koji je vlastit svakome pojedinome; udisat će i izdisati; mirisat će uokolo miomirisni miris; na nepcu će osjećati prekrasan okus a bit će sladak i hranjiv; jedan predragi i neuništivi osjećaj teći će njihovim žilama i u njihovoj nutrini hraneći neprestano sam životni tok i besmrtnost. Uglavnom bit će to zaista pobožanstvenjeno čovječanstvo. Dodat ću da im ne će manjkati niti jedan dio ili ud potreban za cjelovitost ljudskoga tijela, jer Bog ništa ne osakaćuje od onoga što je stvorio; sve ono što je učinio morat će se održati u vječnosti. – Vidim nebeske duhove podijeljene u tri dijela, blaženike nakon što će se odijeliti zauvijek od prokletih. Čiste duše, koje su na zemlji najbliže slijedile Jaganjca, pokrenut će se prve, te će biti uzdignute na najviše dijelove atmosfere; sjedinit će se s nebeskim kohortama da bi pratile u pobjedi Kralja slave, te će sići s Njime. Drugi dio podignut će se do sredine, te će ispuniti svemirski zrak sve do mjesta gdje će se zaustaviti Kralj slave, a to će biti dvadeset do trideset koraka iznad zemlje; ovi blaženici tako će se rasporediti da svojim tijelima učine ukras kod prolaza najvišeg Suca i Njegovog trijumfalnog silaska. Ujedinjeni s različitim korovima anđela ti će blaženici u divnom redu ukrašavati put kroz zračni prostor, uzdigavši besmrtnu slavu Isusa Krista kao blistajući trijumfalni slavoluci; oni će započeti slavni pjev pobjede, sve će odzvanjati u predivnim i melodioznim naglascima. Treći dio blaženika ostat će na zemlji čekajući dolazak Kralja slave s tolikom čežnjom da će ta biti jednaka kao nekoj bojazni da li su spremni za tako važan događaj koji nadolazi; podići će glave i u velikom iščekivanju usredotočit će poglede prema mjestu dolaska Isusa Krista. Bez sumnje prekrasan spektakl, veličanstveno iščekivanje, monumentalan čas za čitavi ljudski rod, za sve Adamove potomke! Koji čovjek može s indiferentnošću samo pomisliti na kraj te posljednje scene, ako samo pomisli da će se i on morati naći tamo kao gledalac, ili bolje kao protagonist.

7. poglavlje: *O prisilnom uskrsnuću prokletnika i o strahoti izgleda njihovih tijela.*

No na kako užasnom spektaklu zaustavlja se moj pogled koji uništava radost moga srca! Kakvi su to strašni monstrumi?... To su tijela prokletnika; zemlja je prekrivena njima,... oh kako je to nepodnošljivo promatrati! Vidim ta tijela u početku nepomična, kako su bila i ona tijela pravednika, no kako različit spektakl! Vidim te užasavajuće i smrdljive lešine pokvarenog mesa kako pužu po tlu; no gnjiloća i infekcija ne izlazi iz njih; tlo koje ih teško

podnaša ne kalja se njihovom truleži. Evo sada na dani znak pakao bljuje nečiste duše koje vuku đavli da bi ih ujedinili s njihovim tijelima. Kažem da pakao *bljuje* te nečiste duše da bih naznačila kako se one opiru i da bih naznačila nasilnost kojom ih božanska Pravda prisiljava da izađu pred Nju. I tako sve zajedno, niti jedna nije isključena, morat će se pokazati na Sudu u vlastitim tijelima. Dakle, te će nesretne duše biti prisiljene ući u te ogavne i užasne lešine. Po ujedinjenju duše s tijelom prokleta duša prenijet će u tijelo istog časa vatru i sve paklene muke koje trpi, a tijelo će u svim svojim dijelovima i udovima napuniti dušu sa svim mogućim infekcijama, boleštinama, bolima i nepodnosivim mukama. Takova komunikacija boli između duše i tijela je vrlo naglašena napose jakošću vatre, koja tako pali da se to uopće ne može shvatiti; vidim trulu i pokvarenu unutrašnjicu kako kipi u tim bijednim tijelima, kao što kipi neki najjači kotao u peći. Napokon vidim izvršitelje Božje pravde, kako gone prokletnike sve na lijevu stranu da sačekaju tu krajnji sud i pravu presudu, koja mora zauvijek opravdati strogost presude, te zauvijek zapečatiti njihovu nesretnu sudbinu.

8. poglavlje: *Otvaraju se vrata vječnosti — svečani silazak Isusa Krista Suca.*

Zadnji događaji koje sam opisala, započevši od smrti pravednika i grješnika sve do njihovog tako različitog uskrsnuća, dogodili su se ujutro istoga dana. Vidim u Bogu da kada će se ukazati i sići Kralj slave da izvrši svoj sud, tada će se otvoriti vrata vječnosti: otvorit će se oko polovice istoga dana, koji će isto tako biti zadnji dan na zemlji. S tim će završiti svaki vremenski slijed, tok stoljeća i godina: više se ne će nikada prebrojavati niti dani, niti noći, niti tjedni, niti mjeseci, niti godišnja doba: nikada više ne će postojati sati, minute, ...: sve te stvari ući će u krilo neizmjernog oceana vječnosti; sve će se zvati vječnost!...vječnost!...Uz to, onaj Bog koji je samo jednom riječi sve stvorio iz ničega, samo da bi nam ukazao da je on slobodan u svojoj svemogućnosti, te da ništa i nitko ne može prisiljavati tu njegovu slobodnu volju: tako sada ovaj isti Bog, iako može suditi svijet samo dok okom trepne, upotrijebit će svoju slobodu radi opravdanja njegove Providnosti i zakona pravde. No vidim da će Bog toj diskusiji posvetiti neko vrijeme, makar vrlo određeno i kratko. – Evo, dakle, sata toga velikog strašnog suda! Vidim u zraku svijetleći znak našega spasenja, barjak našeg ozdravljenja; evo silazi Spasiteljev Križ ... Oh! Kakav predivan trijumf!..O, neprijatelji toga Križa, što će biti s vama sada? Kako ćete podnijeti samo pogled na njega?... Vidim Kralja slave kako silazi u svoj blistavosti svog najvišeg veličanstva u zastrašujućoj svemogućnosti...; vidim Ga kako uzlazi na prijestolje pravde, od kojeg su nepokolebljivi temelji učvršćeni na svijetloj kugli kao od svjetlećeg oblaka, iz kojeg sa svih strana lete munje i bljeskovi: no kako se Sudac svijeta silazeći približava zemlji, vidim kako se te munje i bljeskovi skupljaju na Njegovu lijevu stranu da bi pogodili stranu prokletnika. Vidim nebeski dvor i cijelu Crkvu u slavi kako okružuju podnožje Kralja kraljeva pjevajući najuzvišenije melodije u čast Njegove slave... Vidim veličanstvo Gospodinovo kako silazi polako s neba, po prilici na isti način kako je uzašao na nebo nakon uskrsnuća: sjedi, kako rekoh, na blistavom oblaku, ili bolje na blistavoj kugli stvorenoj samo za to: kažem, *samo za to*, jer pročišćena i obnovljena zemlja, kako sam to već napomenula, ne će više isparavati plinove od kojih bi se stvarali oblaci.

9. poglavlje: *Pjev svetaca — Isus Krist pridružuje svom sudu svoje vjerne službenike*

Vidim mnoštva Anđela i pravednika na zemlji puni radosti i veselja kako se sami od sebe uzdižu da bi išli u susret Isusu Kristu, ujedinivši se skladu svih blaženika tako da je odjekivao zrak uokolo od radosnog uzvika i slave. Čula sam te uzvike radosnog slavlja, a Bog hoće da ponovim još jednu stvar: «Slava Bogu u najvećim Nebeskim visinama! Hosana Sinu Davidovu! Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje!... Slava, hvala, krjepost, moć našem Bogu i Jaganjcu što sjedi na prijestolju!...» Oh, sretno stizanje! Evo prijestolja najuzvišenijeg

Suca, zaustavlja se dvadeset ili trideset koraka iznad zemlje, uvijek okružen onom blistavom kuglom, koja ne prestaje treperiti s jedne strane svjetleće blage i slatke zrake, a s druge strane baca osvećujuće plamenove koji će nastaviti strijeljati prokletnike sve dok ne budu bačeni u provaliju. – U sredini nebeske svite i Crkve, u okruženju svoga Kralja su razmještene po redovima, mnoga prijestolja oko onoga Isusovog: ta prijestolja su predodređena Njegovim vjernim službenicima, počevši od apostola sve do najzadnjega Njegovog svećenika. Vidim ih kako sjedaju na ta prijestolja zajedno s njihovim Učiteljem, sjedit će tu tokom suda, a samo oni će uživati taj privilegij; samo oni, kažem, poslije Spasiteljeve Majke; jer će Mariju, uzdignutu na prijestolje, svi priznati za Kraljicu i Vladaricu čitavog svemira. Neizmjeran broj svetaca ne će sjediti tokom suda, već će stajati na nogama iz poštovanja prema onoj Osobi koja će im uskoro suditi, i iz poštovanja prema onima koji su postali Njegovi sudrugovi na velikom suđenju.

10. poglavlje: *Javno pokazivanje savjesti, a prije kako će se razotkriti nedjela prokletnika.*

Dakle, vidim Anđele kako stavljaju pred Suca jednu ogromnu knjigu sa svih strana zapečaćenu sa tvrdim zlatnim pločama. «Evo - kaže Sudac - tajna savjesti koje sam ja zadržao tajnim tako dugo vremena; ljudi će vidjeti sada i upoznat će ono što nikada nisu vidjeli niti znali; sada će otkriti misterije bezakonja, onih za koje ne bi nikada niti pomislili. No kako se danas opravdava moja providnost, da se utvrdi pred cijelim svemirom pravednost mojih sudova; cijeli svijet neka čita, sudi i odluči između moga stvora i mene. **Pozvat ću čak istog grješnika da presudi u našim neslaganjima; bit će sudac u svom vlastitom slučaju, i zapovjedit ću mu da mi kaže, da li sam ja nepravedan u osudi.**» Rekavši to Sudac polaže ruku na fatalnu knjigu gdje su upisani odvrtni događaji svih zločina svijeta koji nisu okajani iskrenom pokorom; razdera sa zveketom tajnovite pečate i volumen se otvara pred očima svih stvorova, pred licem neba i zemlje. Svatko će vidjeti što je ikada prošlo srcem odbačenih; sve će se tu pokazati kao u nekom ogledalu ili u nekoj vjernoj slici. Vidjet će se sve odvratnosti, svi najtajniji zločini počinjeni na zemlji..., misli oholosti, neobuzdane želje za osvetom, nepošteni pokreti, nečista djela, neizmjerne nepravde, nečedni pogledi, ogavna rovarjenja, gnjusna huškanja, bezbožne dosjetke (sprdanja), zlonamjerna ogovaranja, okrutne klevete, crne izdaje, svetogrдне psovke, užasna svetogrđa, užasna obeščašćenja; sve, sve će se vidjeti, sve prebrojeno, sve izvagano. Ne će postojati niti jedno jedino stvorenje na nebu niti na zemlji koje ne će znati svu istinu, koje ne će vidjeti svu gnjusnost, težinu, odvratnost svakog zločina posebno, te će osjetiti najveću ogavnost prema onome koji je to počinio. Na taj način će se objaviti sve savjesti. Kako će onda doći u pomoć licemjerja, mračna izokretanja nepravde, lažni vanjski izgledi, nepovjerenja, te trijumfi bezočnih bezbožnosti? Oh Gospodine, kako će zablistati Tvoja Istina!

11. poglavlje: *Kako će se pokazati djela pravednika— Isus Krist im obećaje blaženu nagradu.*

Grijesi kojima su se ogriješili pravednici, ali koji su prekriveni Krvlju Isusa Krista kojom su se sveci znali djelotvorno služiti istinitom pokorom, ti grijesi bit će pokazani na slavu iskrenih pokornika te da se pobjedonosno uzdigne milosrđe velikoga Boga koji im je sve oprostio. Svaka čistoća nakane, sva njihova mrtvenja i milostinje, sva njihova najtajnija dobra djela, sve njihove borbe protiv njih samih, njihova vjernost milosti, njihove svakodnevnе žrtve, njihove česte pobjede pa i one naizgled najsitnije, protiv đavla i tijela...; sve će se vidjeti, upoznati na oči svih stvorenja. Tako će Bog odati pravdu svojim svetima, tako će Bog protiv svijeta i zlikovaca podržati proces svojih prijatelja toliko puta proganjanih od zlikovaca ovoga svijeta. – Vidim Isusa Krista kako se obraća pobjednički vojsci na njegovoj desnoj

strani; svrnuvši na njih pogled pun nježnosti i ljubavi koje zapaljuju sva srca ljubavlju, obraća im se ovim nježnim i utješnim riječima: - Evo časa, prijatelji moji i dragi sinovi, kad vas moram nagraditi za sve što ste učinili i pretrpjeli za mene. Vi svojim pokorničkim i razapetim životom podijelili ste sa mnom muke, boli i teškoće moga smrtnog života; dakle, pravedno je da podijelite sa mnom isto tako i radosti i nagrade moga slavnoga života; radosti i nagrade koje sam ja zaslužio za vas svojom smrću. Vi ste mi pomogli nositi moj Križ; pravedno je, dakle, da ubirete isto tako pobjede Križa. Vi ste hodali mojim stopama nasljeđujući krjeposti za koje sam vam ja sam dao primjer; dakle, pravedno je da me slijedite u kraljevstvo koje je posljednji cilj te vaše vjernosti; pravedno je da posjedujete Onoga koji je bio vaš Primjer, kojem ste tako željno htjeli sličiti. Vi ste u moje ime prakticirali prema vašoj braći kršćansku karitativnu ljubav; jačali ste moje trpeće «udove» u osobama siromaha koje ste prihvatili, pokrili i nahranili; posjetili ste ih dok su bili bolesni, služili im u bolnicama, pomagali im u zatvorima; naposljetku oprostili ste, meni za ljubav, sve uvrede i još ste ljubili vaše neprijatelje. Sada je na meni red da vam pokažem da vjerno izvršavam svoja obećanja, te da veličanstveno plaćam onima koji su mi služili. Ništa se ne će izgubiti od onoga što ste učinili za mene; pamtim svaki vaš obol i svaku čašu svježe vode: dobra volja će toliko vrijediti kao dobro djelo; ništa ne će ostati nenagrađeno. Tokom svoga života bili ste vjerni u malome, ali za te male stvari zadobit ćete neizmjernu sreću kojoj nikada ne će biti kraja. Ne bojte se ničega više, predragi moji; vaša sudbina je osigurana zauvijek. Nastavak moga suda ne tiče vas se više; budite uvjereni dakle, neka vas ne prepadne prijeteći izgled suda.

12. poglavlje: *Svi blaženici stavljaju svoje krune pred noge Isusa Krista – Progonjeni svećenici iziskuju pravdu za grješnike.*

Tada blaženici, ne mogavši više izdržati naletima zahvalnosti niti zadržati u sebi plamen ljubavi, svi se prostriješe pred prijestoljem svoga Suca i Oca Nebeskoga, stavljajući svi odjednom svoje krune do podnožja Njegovih nogu. - Suvereni Suče neba i zemlje, Kralju slave i naših srdaca, nježni Oče svih svojih stvorova, Ti si okrunio u nama svoje darove i svoje milosti, Ti si u nama nagradio, Ti si u nama nagradio svoju Predragocjenu Krv; sada nam dopusti, molimo te, da predamo Tebi te krune na dar, tvojoj neizmjernoj dobroti koja nam ih je sama darovala, koja nam ih je na glavu stavila; nama nek ostane samo da pjevamo tvojem vječnom milosrđu. – «Predragi moji» - odgovara im Isus Krist. «Vi ste dali zadovoljštinu mom Srcu, vi ste izvršili svaku moju želju. Neizmjerno mi je zadovoljstvo što sam podnio smrt jer vam je ona dala toliko dobara. Vaša vječna sreća, koja je plod te smrti, toliko me tješi za prolivenu Krv za vas i za mnoge druge koji nisu to iskoristili. Sada, da nagradim tu vašu vjernost mojoj milosti, ja hoću zauvijek raskošno prosuti po vama rijeke radosti koje proizlaze iz samog mog Božanstva. Vi ste blagoslovljeni od Oca mojega i bit ćete u vijeke vjekova. Prijatelji moji, vi ste podnijeli poteškoće, mnogo ste trpjeli; no napokon je došlo vrijeme naplate, tj. nagrade za vas, kao i osvete vašim neprijateljima. Vječna radost nastupa umjesto prolazne tuge; suze jednog časa sada se moraju osušiti uvijek novim radostima; kratkotrajne boli sada se moraju nagraditi vječnim zadovoljstvom; vječno ćete dijeliti sa mnom moju slavu, sreću i, da tako kažemo, moje isto Božanstvo. Dođite, dakle; ja hoću napokon staviti vam pred noge vaše neprijatelje.

Pošto se obratio kruni svećenika, reče im: - Približite se, moji sveti ministri, vi koji ste toliko radili i toliko molili za te naše neprijatelje, vi koji bijaste žrtve njihove mržnje, budite sada suci njihove sudbine; ja vas proglašavam sudionicima moga suda koji ću ubrzo izreći. Pa dobro, prijatelji moji, što želite da učinim nad ovim nesretnim grješnicima? Govorite bez pretvaranja i slijedite pravila pravde i jednakosti. - Na taj poziv njihovog vrhovnog Učitelja, vidim kako se svi suci dižu sa svojih prijestolja i čujem ih kako jednoglasno uzvikuju: - Gospodine Bože naš, mi zahtijevamo pravdu i osvetu za ove nesretne koji su Te toliko

vrijedali.- Svi pravednici plješćući na taj zahtjev uzvikuju: - Amen. - Cijela priroda ponavlja i uzvikuje strašne riječi: - Pravda i osveta... zlikovci neka budu zauvijek zbunjeni.

13. poglavlje: *Velika priprema za sud odbačenih- koji se dijele u tri vrste*

Spasitelj Križ, koji je do tada bio uzdignut po sredini nebeske svite, da bude za sigurnost i utjehu pravednicima, donesu anđeli pred prijestolje Isusa Krista. Zatim sv. Mihael, donijevši velike vage da bi izvagao sve vrlo pravedno, dolazi pred Suca na stranu Križa. «Dođite», - reče još Isus Krist svojim ministrima – «sada se radi o premetanju unutar skrovišta savjesti te ispitivanju Jeruzalema.» - Oh, na kakvoj zastrašujućoj slici se zaustavljaju moje oči!... Tu je lijevi skut vrhovnog Suca... sva drhtim. - Na čelu nesretnika sa lijeve Isusove strane vidim sve one koji su svojom moći i inteligencijom učinili mnogo zla Crkvi te su se ogriješili težim grijesima, jer su iskorištavali najuzvišenije milosti: vođe i antikriste, sve stvoritelje šizma (rascjepa Crkve) i hereza, sve neprijatelje istine i Crkve, sve zle svećenike a napose zle pastire, sve mnoštvo koji postadoše otpadnici i svetogrdnici, nametljivci i sljedbenici Šimuna vrača, vukove presvučene u janjce te licemjere svih vrsta, uglavnom vidim sve one koji su zloupotrebljavali vlast i svetost svoga ministrija i svoga stanja. Poslužili su se neukošću i zadobili povjerenje naroda da bi ih povelili u krivovjerje. Na kraju neka se dodaju svi ugnjetavači i progonitelji vjernika; svi oni će stvarati sljedbenike izgubljenih sinova, na njih će pasti prvi i najstrašniji pljuskovci Božjega gnjeva. Vidim u drugom redu lažne naučitelje, takozvane jake duhove, agnostike ili bezvjernike, koji se bez ikakvog straha mogu nazvati ateistima, sektaše liberalne filozofije započevši od onih koji su počinili najgoru zlouporabu vlastitom reputacijom i naukom da bi zaveli jednostavne duše. Vidim uglavnom sve skandalozne nositelje nemoralna ili krivih vjerovanja. Treći red odbačenih sastavljen je od svih inih koji se mogu nazvati običnim i uobičajenim grješnicima; oholicama, nečednima, pijanicama, osvetnicima, lopovima, malim zlikovcima ili manjim filozofima itd. No kako je dovoljan i samo jedan neokajani grijeh da čovjek bude proklet, možemo biti sigurni da ovaj treći red sadrži neizmjereno mnoštvo puno veće od ona dva druga reda. Svi odrasli idolopoklonici bit će na lijevoj strani, na odvojenom mjestu od kršćana. Jer odbačeni kršćani moraju se razlikovati neizbrisivim znakom krštenja, koji će, prateći svagdje krštenike kao takve, u njima podizati neizbrisivo odbijanje tog znaka krštenja; taj znak opiranja tako će pritiskati kršćansku dušu da će joj biti nepodnošljivi teret, te će biti dostojan teret posve različitog mučenja. Vidim isto tako jedan niz djece koja su postavljena na lijevoj strani jer nemaju krsnoga znaka; no ipak, ne izgledaju mi da su osuđeni istom sudbinom nevjernika.

14. poglavlje: *Kako će Isus grmjeti na odbačenike- Odbačenici sami sebe optužuju.*

Najedanput Isus Krist, koji se ukaza kao Janje nježnosti pravednima, postade zločincima ričući lav. Bacajući strašan i sijejajući pogled na mnoštvo odbačenika, uze gromovnim glasom uzvikivati, tako da odjekuje te se tresu i nebo, i zemlja i pakao, te se i sami anđeli tresu. Da pravednici nisu bili već ohrabreni i osigurani svojima savjestima i nježnim riječima koje im je čas prije Isus rekao, ne bi bili mogli podnijeti eksploziju strašnoga glasa niti sijevanje prijetećega lica toga razljućenog Suca. Što će biti zatim s grješnicima?... Nakon što je pozvao nebo i zemlju za svjedoke pravednosti svoga vladanja i suda, čujem Njegov gromovski odzvanjajući glas kako predbacuje odbačenicima svoje dobrohotnosti, predbacuje im njihovu nezahvalnost, predbacuje im sve svoje teškoće i muke, svoju smrt: predbacuje im zlouporabu Njegovih tako jakih milosti zadobivenih cijenom Njegove svete Krvi; predbacuje im sve ono što je učinio za njih nezahvalnike, predbacuje im svoju preveliku najnježniju ljubav; predbacuje im zlodjela i skandale, predbacuje im zaslijepljenost, otvrdnulost te svetogrdi. Na kraju ponovo ih pita za krv njegovih učenika, koje su progonili i dali ubiti - I vi

se usuđujete optužiti mene da sam nepravedan, o bogohulnici? E pa recite mi, što sam više mogao učiniti za vaše spasenje? Ah! Moja Krv prolivena, za koju vas sada ponovo pitam, moja Krv zauvijek će opravdavati moju povrijeđenu ljubav, moja Krv pasti će na vas da vas uništi svojom težinom. Zatim dodaje: - No odgovorite, ja vam još dozvoljavam; opravdajte, ako možete, svoju monstroznu nezahvalnost i svoje stalne nevjere te užas vašeg bijesa. U gorčini svoga srca posve obuzetog jadom, svi nesretnici, ponovo prozvani, mukati će ovako: - Ti si pravedan, o Gospodine, tvoji su sudovi pravedni, tvoje vladanje je sama pravednost. Mi to priznajemo pred samim nebom. Da, mi sada osuđujemo svoju nepravdu; prisiljeni smo ispovjediti da smo se izgubili vlastitom krivnjom, jer je zavisilo od nas da li ćemo upotrijebiti u dobre svrhe tvoje pozive, tvoje opomene, tvoje milosti. Ah! Tako kasno to spoznajemo! - Idolopoklonici će ispovjediti da su zloupotrebjavali svjetlo razuma samo da ne priznaju jednoga Stvoritelja svemira; ispovjedit će da su počinili zlo protiv naredaba vlastite savjesti. Slijepi Židovi će priznati da je samo On pravi Mesija; optužit će se da su Ga osudili na smrt samo iz vlastite zloće.

15. poglavlje: *Kako se sudi nevjernicima, a kako odbačenim kršćanima – diskusija nad svakim odbačenikom i nad svakim grješnikom.*

Dakle – nastavit će vrhovni Sudac obraćajući se ovim zadnjim idolopoklonicima i nevjernicima – vaša osuda je već izrečena prije mnogo vremena, a izrekao ju je vaš unutarnji sudac, tj. glas principa pravednosti i prirodnog poštenja, koji sam ja uklesao u vas tako da bude prva norma vašeg življenja; nikada niste smjeli skrenuti od te norme. Sada, dakle, ja ne ću učiniti ništa drugo, već samo potvrditi osudu već proglašenu, koju je izrekao taj vaš unutarnji sudac. Što se tiče vas nesretnih otpadnika, - reći će obrativši se kršćanima, odbačenicima, - što se vas tiče, pobunjeni sinovi moje Crkve, osim ovog prvog zakona vaše savjesti, prekršili ste još u svakoj točki najsvetiji zakon moga Evandjelja, i tisuću puta ste prekršili preuzete obaveze po vašem krštenju; kako ste se dvostruko ogriješili, tako ćete biti dvostruko osuđeni i kažnjeni. Ja ću vam suditi prema pravilima vaše vjere i prema odredbama vaše savjesti. No kako ste zlo djelovali protiv vaše savjesti i protiv vaših obećanja, zato ćete biti osuđeni po vašim istim zakonima i iz vaših usta. Vidjet ćete kako ja ne trebam priznati moje kršćane koji su se crvenjeli, što su pripadali meni. Pred svojim Ocem moram se odreći svih onih koji su se odrekli mene pred ljudima. Evo vaše sudbine. – Zatim će Isus Krist upitati svoje vrhovne vijećnike: - Na koje kazne ćete vi, dragi prijatelji, osuditi te različite prekršitelje? - Gospodine Bože naš - odgovorit će svi zajedno - potrebno je da se njihova zlodjela preispitaju svom strogošću prema cijeni i vrijednosti Tvoje Krvi, po uvrjedi koju si Ti primio, po zloći duha, po perversiji (pakosnoj zlobi) srca koje ih je počinilo. Pravo je da njihovi grijesi budu izbrojeni, i izvagani, a iz njihovih dobrih djela neka se izvadi ono što nije dostojno da se uračuna. Tada ćeš Ti, o Gospodine, biti osvećen, kada se tvoja pravednost primijeni na svakoga od njih, proporcionalno neizmjernosti svakoga njihovog preispitanog zločina. - Tako se i učini. Preispitivanje se izvršava istoga časa za sve bez iznimke. To se opće preispitivanje vrši tako da se svaki odbačenik posebice osjeća sav izubijan Božanskom pravednošću: svakome od njih je kao da se samo njemu sudi, kao da se pravednost Božja primjenjuje, samo na njega, preispituje i osuđuje samo njega samoga; svaki posebno osjeća težinu nebeskog bijesa prema onome koliko su njegova zlodjela to zaslužila. Dakle, preispitivanje je završeno: sada se očekuje da se izrazi neodloživo određena osuda.

16. poglavlje: *Kako je zatvoreno Nebo za nekrštenu djecu — suci traže da ih se ne osudi na pakao.*

I dok se očekuje ta osuda, pogledajmo mnoštvo djece, koje smo već spomenuli. Vidim ih sakupljenih iz svih krajeva zemlje i iz svih naroda. Bog me upozna s istinom da je jednaka sudbina sve djece, bila djeca idolopoklonika te su umrla prije upotrebe svjetlosti razuma, bila to djeca kršćana te su umrla a da nisu primila krštenje. Kažem *jednako*, iako se ova djeca nisu uopće opirala svjetlu, jer vidim da bi za njih i najmanja zlouporaba milosti u tom času bila smrtni grijeh. No svakako samo je formalni grijeh za njih sudjelovati pri idolatrijskim funkcijama, kada ih vode drugi a da sami nisu svjesni i ne shvaćaju. Pa i kod kršćana koliko djece nikada rođene!.. Dakle, ja vidim svu tu djecu kako gledaju jedan drugoga kao male nevine žrtve; ali ne govore, ne misle niti se pokušavaju opravdati niti se optužiti; razmješteni svi na nogama, kao malo stado ovaca, očekuju svoj usud, pa ipak ne nadaju se ničim dobrom, niti se boje zla. - Vidite li vi ova mala stvorenja? - kaže Isus službenicima svoje Crkve?— Oni se nisu nanovo rodili, no to nije njihov grijeh; njihova slobodna volja nije se nikada oprla mojoj volji; nikada nisu počinili osobni grijeh, nikada nisu uvrijedili svoga Stvoritelja. Zar njihovo stanje nije vrijedno sažaljenja? Boli me što ih ne bismo mogli priključiti zajedno drugima u sreći mojih odabranika, jer istočni grijeh koji ja vidim u njima opire se djelovanju moje dobrote; pravednost ne prepušta mjesto milosrđu prema njima, presuda je neopovrgljiva koja ih isključuje iz vječnog blaženstva Svetih. Ja im ne mogu otvoriti zatvoreno nebo zbog grijeha prvog praoca; strogi zakoni moje pravde me sprječavaju da im primijenim bilo što od zasluga moje Krvi i moga zagovora. Oni, dakle, ne mogu nikada uživati prisutnost moje slave. No, prijatelji moji, što ćemo učiniti? Kako ćemo ih osuditi? Koju sudbinu presuđujete vi da moraju imati u vječnosti? Ne bi se moglo baš ništa učiniti za njih? Uz to ja se osjećam spremnim koliko je to moguće da im pomognem. - Odgovorit će svi sveti, a napose vjerni svećenici Kristovi: - Ti si Glavar, o Gospodine, Ti si Glavar i učinit ćeš ono što ti se sviđa; no kako Ti hoćeš da govorimo, reći ćemo da nam se ne čini pravedno da ih osudiš na vječne muke zbog Adamovog grijeha; već je mnogo što čitavu vječnost ne će uživati Tvoju prisutnost; čini nam se da mrlja koju nisu očistili ne zaslužuje gore.

17. poglavlje: *Isus Krist daje djeci zemlju u kojoj će prebivati a da ništa ne trpe.*

- Vi ste - reći će Isus svojim ministrima i svetima - vi ste utješili moje Srce, vi ste zadovoljili moju ljubav ovim riječima koje ste sada izrekli: slušajte, dakle, o moji prijatelji, savjet koji ja predlažem za tu djecu, i recite mi što mislite o tome. Sotona već smatra te jadne duše kao svoj plijen i misli da je njegovo pravo zagospodariti njima. Kako da nađemo način da ih se izbavi iz njegove tiranije? Ne bi li bilo jako dobro učiniti tako nešto? -

Odgovaraju svi sveti: - To su Tvoja stvorenja, o Gospodine; kao apsolutni Poglavar Ti imaš pravo nad njima, jedno neizbrisivo pravo, koje ti demon ne može oduzeti: mi prihvaćamo svim srcem sve ono što će Tvoja mudrost učiniti da onemogućiš okrutno očekivanje tog neprijatelja ljudskoga roda glede te djece. – Evo, dakle, - preuze ponovo Isus-evo predivne tajne koju sotona ne očekuje. Zemljina kugla očišćena, kako vidite, bit će vječito prebivalište toj djeci: ovdje ne će imati sreće da me spoznaju i da me ljube, ne će sudjelovati ni u čemu sa mojim izabranicima; no ipak će uživati u vijeke vjekova određeno prirodno blaženstvo, koje će se sastojati iznad svega da nemaju nikakve boli. Već snagom svoje svemoguće desnice ja ću zavezati lancima sve do dna ponora sotonski bijes i njegovih suradnika, i zapečatit ću ih zajedno s njihovim paklenim tminama; zatim ću tako zakračunati svaki izlaz iz tih nesretnih špilja, tako da niti jedan duh ne će moći nikada izaći od tuda te zagaditi ta nevinna stvorenja, stanovnike Zemlje. Već kad ne mogu biti Spasitelj toj djeci svojom Mukom, bit ću im bar sklon Sudac, a kao Stvoritelj štitit ću ih koliko god se to može.

- Dakle, obraća se riječima samoj djeci i gledajući ih sažalnim očima govori: - Ja vas oslobađam tmine i zatvora u koji ste uronjeni pod sotoninom vlašću; vi više ne ćete jadikovati u lancima; umjesto onih mračnih i podzemnih zatvora, vaše prebivalište bit će ova zemaljska kugla očišćena i uljepšana mojom moći; vi ćete tu prebivati vječno. No ovu Zemlju sam obnovio djelomice samo za vas, tako da živite sretni, koliko ćete to moći biti, kao sinovi Adamovi i nasljednici njegove pobune, te ostajete bez blaženstva uživanja moje sreće koja se zadobiva po spoznaji i ljubavi.

18. poglavlje: *Pljesak na Sučevu odluku glede djece — njihova sreća je posve prirodna.*

Dirnuta dobrotom koju im iskazuje vrhovni Sudac, grupa nevinih mališana se baca na koljena pred Njim te se prostru licem na zemlju govoreći: - O vrhovni Suče živih i mrtvih! Mi ti se klanjamo i blagoslivljamo kao svog Stvoritelja i svog Boga beskrajno dobrog. Vječna ti hvala za beneficije kojima si nas obdario, bez ikakve naše zasluge, već samo po beskrajnom Tvome milosrđu. Budi, o Gospodine, vječno blagoslovljen i slavljen od tvojih svetaca. Tada cijela svita svetaca nebeskih odjeknu pljeskom božanskom Sucu: tada sva priroda usklikne od radosti; tada Crkva započne slavni pjev Stvoriteljevoj slavi. Bezbrojno mnoštvo malenih nevinaca se podiže na noge, te sretni, na neki način u svojoj nesreći, uđu u posjed bivstva koje ne će nikada završiti, jedne obnovljene Zemlje koja mora biti njihova za čitavu vječnost. - Bog ne može kazniti u njima niti duh niti volju, jer moći njihove duše nikada nisu sudjelovale niti bile instrument ili sjedište hotimičnog grijeha. Bog ne želi suditi niti osjetilima, jer se nisu nikada pobunila ili neuredno djelovala; zato će im Bog udijeliti da uživaju prirodnu sreću, koju bi čovjek imao u prirodnom statusu nevinosti; ujedno će im ukloniti svaki osjećaj gubitka, koji bi ih previše žalostio, te bi im sprječavao da uživaju onu sreću koju im je Bog namijenio. Tako će se oni podvrgnuti dragovoljno volji Božjoj, i ne samo da će naći mir u njoj, već će nastojati u svemu ugoditi volji Božjoj; i shvatit će kako je njihova sudbina zaista dobra. I Bog će, po svojoj dobroti, dati još više te će dati sinovima idolopoklonika spoznaju, da su i živjeli da bi zasigurno slijedili grijeha i zločine koji su doveli do prokletstva njihove očeve; dati će sinovima kršćana spoznaju, da ih nije smrt tako otela, zasigurno bi počinili iste grijeha koji su bili uzrokom osude tolikom mnoštvu sinova prave Crkve; dati će spoznati sinovima raskolnika i krivovjernika, da bi zasigurno zaslužili pakao, kao i njihovi oci, slijedeći iste neuredne strasti te zloupotrebljavajući isto tako i milosti. Ukratko, sva će djeca spoznati: da su primili krštenje, bili bi ga primili samo za vlastito prokletstvo i osudu. Njihova tijela ne će posjedovati nikakvog sjaja, niti bilo koje druge moći kao tijela blaženika, no ipak će posjedovati sve prirodne i potrebite moći, da bi se održali na životu u zdravoj mladosti i u perfektnom stanju. Ne će imati nikakve strasti i neugodnih potreba ljudske prirode. Njihovo prebivalište, uljepšano, kako sam to već rekla, pružati će im naravno sve što je potrebno za normalan život, sa svim nevinim pogodnostima koje će ih pratiti: to će biti pravi raj zemaljski, ako se baš tako hoće reći, u kojem stanovnici ne će imati drugih briga već samo slaviti Boga na svoj naravan način bez nadnaravnog, pobožanstvenijeg života.

19. poglavlje: *Sotona i odmetnici pokušavaju podići se protiv Suca koji ih proklinje.*

No Sotona, kada je čuo Sučeve presude u korist djece, sav gori i grize se od nezdravog inata, te priprema scenu, oh! preužasno za vidjeti. Vidim ga kako podiže svoju oholu i arogantnu glavu, slušam ga kako tvrdi da ta djeca pripadaju njemu posve, a Bog ih ne može tek tako uzeti a da ne počinu nepravdu. Svi odbačenici i vragovi slijede drskost svoga vođe, te vidim jedno more paklenih monstruma kako prilaze istom taboru. Vidim tijela odmetnika, (ona tijela tako odvratna koja su sada tisuću puta ogavnija nakon oživljenja), no ipak su

prostrta po podu, po kojem uzalud lupaju čelima u nastojanju da se podignu protiv Boga. Sada Ga optužuju za nepravdu, sada Ga okrivljavaju da je bio prestrog prema njima, a predobar prema svojim. Neizmjerni bijes ih baca u strašne konvulzije, te povraćaju zle psovke i kletve; no njihova nastojanja da se dignu protiv Boga su više no beskorisna: jer ruka svemogućega Boga svojom težinom ih drži dolje da ih još više zbuni, te ih ostavlja tamo samo da osveti njihovu drskost. Isus Krist zatim oslobađa svoju Crkvu od nepovrjedivosti tajne savjesti odbačenika. I tako, ministri svetog Suda otkrivaju pred nebom grijeha koje odbačenici nisu nikada okajali pokorom, te predbacuju pokvarenjacima licemjerja, zlodjela, svetogrđa, tajne gnusobe, užasne sramotne navike, zlouporabu dobrih upozorenja, prevelike nepravde, oholost đavolsku, zlo pakleno htijenje. - Stroga pravda, o Gospodine, - uzvikuju svi zajedno ministri - spremna osveta i posvemašnja protiv tih nesretnika, koji se usude još psovati Te. - Tada vrhovni Sudac, zapovjedi svima da ušute, izreći će u više navrata prokletstva nad odbačenicima. Odbačenici će ih morati poslušati sva do jednog, svi do posljednjega; tada će im zapovjediti da odu od Njega te da se udalje zauvijek. Tko bi mogao izreći sav strašni teret te zapovijedi? Samo nebo! Tko se ne bi tresao pred njom? Čujem prasak Njegovog zastrašujućeg glasa koji se prolomi nad Luciferovom glavom, vođom pobunjenika tako da bi nestao, kada bi se to moglo dogoditi: - Kako! Užasna životinjo! Kakav monstrum bezakonja! Usuđuješ se još misliti na pobunu poslije strašnoga pada koji te zbacio odozgor s neba sve do dna bezdana, gdje moja svemoguća ruka ne će nikada prestati držati te kažnjenog u tvojoj svetogrđnoj oholosti? O, bezakonska ništice! O, sklješten munjom Svevišnjega, kako još sanjaš da te se netko boji?... Idi, proklet od Oca moga! Ja te proklinjem još tisuću puta: užasni učinci tog prokletstva, koje na tebe bacam, bit će za čitavu vječnost.

20. poglavlje: *Blagoslovi blaženicima od Isusa Krista —još prokletstva za odbačenike.*

Na taj gromovni udar cijela priroda dršće, polovi se tresu, nebeska svita je sva ustravljena, anđeli su prestravljeni, sveti drhte. Potrebno je da ih Isus ohrabri. No obraća se njima riječima i promijenjenim licem punim slatkoće i ljubavi: - No vi, prijatelji moji, ne bojte se ništa; ne trebaju na vas pasti ti udarci moje srdžbe; vi ste blagoslovljeni Oca mojega, a moj blagoslov pratit će vas čitavu vječnost. Dođite sa mnom, jer ja sam vaš Kralj, vaš Otac, vaš Vođa; dođite dragi moji sinovi, dođite i posjedujte kraljevstvo koje vam je bilo obećano i pripremljeno već od samog početka svijeta. - Na taj poziv pun ljubavi blaženici odgovaraju iskazujući uzbuđenost, zadovoljstvo i slavlje svojih srdaca. Vidim anđele kako uzdižu Spasiteljev Križ sve do polovice zračnog prostora te prethode pobjednički sve blaženike; pobjednička vojska naroda Božjega svrstava se u lijepu procesiju pred očima svoga Kralja; anđeli se uzdižu sve do nebeskog svoda; vjerni svećenici okružuju Isusa Krista kao straža Njegove svete i poklona dostojne osobe; ostali ispunjaju različite prostore oko toga Kralja slave, napokon pobjednika svih svojih neprijatelja. - Uređeni raskošno i svečano, koji će svakako biti muka za odbačenike, dvostruko nesretne jer su prisutni kao svjedoci te slave! Oh, katastrofalnog li časa! Oh, žalosnog li i sudbonosnog kraja svih oholih scena ovoga svijeta!... Evo zadnje revolucije prirode, evo vječne podjele pravednika i grješnika, stvorenja i njihovoga Boga.. Ah kakva katastrofa strašna za one ležeće nesretnike na lijevoj strani!! No Isus Krist, prije no što će se pokrenuti prema uzlazu, obraća se odbačenima po zadnji puta; više nikada od sada ne će vidjeti Njegovo poklona dostojno lice. Strašnim glasom i bijesnim očima reći će im: - Odlazite, prokletnici, idite; ja vas izbacujem iz svoje prisutnosti; predajem vas izvršiteljima moje pravde, da vas strmoglave u potop zala pripremljenih od samog početka svijeta za vruga i njegove sljedbenike; neka vas utope u strašnim mukama koje ste zaslužili po svojim grijesima, a s vama i sve suradnike u vašim bezakonjima... Da, pakao i njegova vatra, evo vašeg nasljedstva i sudbine koja vas čeka, koja će me osvetiti vječno od vaših uvrjeda. - Oh, posljednja i strašna konvulzija prirode!....

21. poglavlje: ***Odbačenici se strmoglavljaju u pakao - Isus Krist uz pjesme blaženika uzlazi u nebo.***

Istoga časa, tek što je Isus rekao zadnje riječi, evo otvara se zemlja i bezdan proširuje svoje ogromno grotlo, da bi progutalo odbačenike skoro brojčano bezbrojne. Vidim kako se strmoglavljaju izmiješano u taj potop zala, u onaj beskrajni i bezobalni bezdan, pa i sama ideja o tome dovodi do užasa: vidim ih kako se strmoglavljaju većom brzinom od same munje koja prolazeći siječe zrak i krilo oblaka koji ju je stvorio. Radi nasilnosti pada odbačenici su skliješteni na dnu pakla. Vrata paklena istog trena se zaključavaju, zapečaćuju, osiguravaju prečkama i nepobjedivim lokotima za bilo koju stvorenu snagu. Nikada se više ne će otvoriti. Ruka Svemogućega stavlja pečat : VJEČNOST... Tako će sve Bog kazniti sve zlo će se kazniti bez sažaljenja; svi zločini će se kazniti bez mogućnosti izbjegavanja ili preokreta u budućnosti.

Nakon toga vidim oblak, na kojem je bilo Sučevo prijestolje, kako se diže prema svodu nebeskom po putu ukrašenom cvijećem; i tako cijela nebeska vojska, ili prethodeći, ili slijedeći ili prateći Ga uokolo, slavili su najmelodičnijim skladom i slavljeničkim pjesmama prekrasnu pobjedu koju je donio Kralj slave nad svim svojim neprijateljima. Pjevali su ovako: - On je pobijedio smrt, On je pobijedio grijeh, On je pobijedio pakao!.. On je napokon osvetio svoju stvar i stvar sviju vjernika po posvemašnjem uništenju svih svojih i naših neprijatelja!... - I tako ostadoše na Zemlji samo nekrštena djeca. Mjesto suda, koji se zbivao pred mojim očima, izgledalo mi je kao kosina neke široke planine, a vrh joj se nalazio sa Sučeve desne strane: na lijevoj strani vidjela se neka duboka dolina, koja je razdvajala ovu planinu od jedne još više. Kad mi je Isus Krist pokazao taj strašni spektakl svoga suda, toliko sam se bojala da sam mislila da ću umrijeti.; željela sam da bar mogu sve objaviti ljudima grješnicima razlog moga straha (koji je Bog, po svojoj milosti, poslije ublažio), tako da se pobrinu da se spase od najstrašnije nesreće, zadnje i preteške nesreće.

22. poglavlje: ***Kako Bog ne kažnjava odbačenike svom svojom pravdom — njegova dobrota prema nekrštenoj djeci.***

Vidjevši sreću pravednika zavidnim okom, svaki čitatelj će, bez sumnje, drhtati nad sudbinom odbačenika; i još više, neki će, vjerujem, imati napasti da ih sažaljeva, te da optuži, ako se tako može reći, pravdu Božju, kao pretvrdu i prestrogu i nesavitljivu prema odbačenicima. Taj neka saslušaj, to ga molim, ono što mi je Isus Krist rekao glede toga: - Ja sam ti pokazao taj sud koji sam mjerio i procijenio stvari po vrijednosti cijene moje Krvi i pravoj uvrjedi koju je Bog tu primio; no nemoj vjerovati da sam ja protiv odbačenika nategao luk svoje pravde do mjere do koje se može nategnuti; nemoj vjerovati da sam kaznio one rođene nesretnike koliko sam mogao i trebao, po mjeri pravde. Koliko god neumoljiva pravda iziskuje cjelokupni popravak, nisam se mogao zaustaviti, a da ne udijelim bar nešto odbačenicima, te sam im pomogao koliko sam mogao: stoga kada su se izmjerile zasluge moje Krvi, mjerile su se zajedno sa svom beskrajnošću težine zločina, te je moje milosrđe još malo podržalo onu drugu stranu vage, da ne smrvi previše odbačenike pod tom težinom. – Dakle, preuzevši ponašanje i izraz mržnje koju Isus Krist nosi prema zločinima, doda: - A nezahvalnici ne će mi nikada zahvaliti za ono što sam učinio za njih; naprotiv htjeti će me optužiti psujući zbog prevelike strogosti, proklinjat će me, kao da sam nepravedan i okrutan tiranin. No ipak ja ću zadobiti svoju slavu, jer će blaženici nastaviti u meni blagoslivljati kroz čitavu vječnost moje preveliko milosrđe. Ne, ja nisam tiranin, no mrzim beskrajno Sotonu monstruma koji me vrijeđa. Ta beskrajna i neumoljiva mržnja prema licemjerju i zločinima prisiljava me da ga progonim tako strašno da ga kažnjavam u stvorenjima s kojima se sjedinio, iako sam ta stvorenja iskreno volio i želio sam ih zaista usrećiti. No ljudi nisu u sebi

htjeli uništiti grijeh, koji je moj neprijatelj, preferirali su tog neprijatelja, koji ih je potakao da budu pobunjenici protiv mene; no dobro, taj isti neprijatelj bit će njihov krvnik kroz cijelu vječnost, a ja, da uništim taj grijeh ili da ga bar kaznim bez kraja, ne ću prestati udarati neobraćene grješnike i mučiti ih bez prestanka. No, što god rekli kritičari i sumnjivci, ja ću uvijek biti milosrdan s njima, kako sam ti već rekao. - Pogledaj malo, kćeri moja, - nastavio je Isus - ono što si vidjela da sam učinio s dušama koje su samo krive za istočni grijeh; reci jesam li ih tretirao kao tiranin? Mogu li me te duše optužiti da ih mrzim, ili da sam zahtijevao njihovo prokletstvo i vječnu nesreću? Nemaju li, naprotiv, one razlog da me blagoslivljaju kao oca, jer sam ih usrećio onoliko koliko je to bilo moguće mojoj pravednosti? Ja ih nisam blagoslovio; nisam im dao da budu i mojoj prisutnosti; to je istina; nikada ih ne ću blagosloviti, niti će ikada gledati moje lice: ali radi dobrote prema njima nisam li im uklonio spoznaje dobra koje ne mogu uživati? Oh, kakva nesreća bi to bila za njih, kada bi saznale za izgubljenu veličanstvenost, kad bi saznale da nisu nikada bile blagoslovljene od svoga Stvoritelja! Ma, ne znaju to, jadnice, ali su mi se poklonile, blagoslovile su me; one će mi se klanjati i blagoslivljat će me na njihov naravan način do beskraja, a ta vječna misao stvorit će radost u njihovom vječnom prebivalištu.

23. poglavlje: *Još o tome koliko Bog mrzi grijeh. Blaženici se ujedinjuju s Bogom u mržnji prema neprijateljima Dobra.*

- Dakle, - zaključuje Isus Krist poučivši me - samo mržnja koju osjećam prema grijehu boli me u srcu, tako da moram daleko odbaciti mnoga svoja stvorenja: samo ta mržnja ih otkida mojoj dobroti da ih predam pravdi: samo ta mržnja me prisiljava da vršim službu strogog Suca, kada bih ja želio biti samo dobri otac i prijatelj. Je li razumiješ iz ovoga koliko ja mrzim i gadi mi se monstrem, čiji bijes i pakost uništava sve moje planove. - Ah, recimo i mi: - Oh, prokleti grijeh, o neprijatelju moga Boga, i ubojico duša, o stravičan bogoubojico Isusa Krista, tako da ne mogu do kraja izraziti u potpunosti ogavnost koju ti zaslužuješ? Ne ovdje na Zemlji, nego u drugom životu svete duše su solidarne s Božjom ljutnjom na sve neprijatelje Dobra. - Tu postoji još jedna sumnja koju treba ukloniti čitateljima. - Što? - reći će netko - ljudi toliko ljubljani od Boga, kojima je iskazivao toliko milosrđa, da iziskuju vječnu propast za one s kojima su živjeli, s kojima su bili tako sjedinjeni na zemlji, kojima su bili dužni za tisuće usluga a možda i života?!.. To je neshvatljivo za svete duše, koje su gorile najčišćom ljubavlju za Boga i za bližnjega!! - Pa! Ne sudimo na taj način, jer takav način prosudbe vrijedi samo dok smo na Zemlji u sadašnjem životu. Karitativna ljubav ne postoji više u drugom životu, postoji samo među članovima Isusa Krista i njegove putujuće Crkve; a odbačeni na zlo porođeni ne pripadaju više tima. Evo njihove najgore nesreće, ne mogu se više nadati niti sažaljenju niti milosrđu; oni nemaju više ništa zajedničko sa svatima niti izabranicima; za njih više ne opstojе krvne veze ili prijateljstva; za njih priroda je izgubila sva svoja prava... Oh, strašne, užasne situacije!.. Posve uronjeni u Boga blaženici više ne vide ništa osim onoga što je povezano s Bogom; više nemaju niti oca, niti majke,, niti braće, niti sestara, niti muža niti žene, niti prijatelja, osim djece i prijatelja Božjih: sada ljube samo one koji ljube Boga; sada dijele s Bogom nepobjedivu odvratnost prema grijehu; sada ne podnose kao ni Bog sve one u kojima se nalazi grijeh. Prema novoj stvarnosti, potpuno različitoj od ove sadašnje, blaženici mrze neizmjerно sve neprijatelje njihovoga Boga koji je poticao na čistu karitativnu ljubav. No vratimo se tom nizu blaženika i ostavimo ta razmišljanja koja nam paraju srca; jer...

24. poglavlje: ***Pobjedonosni ulaz blaženika u Nebo - Isus Krist ih predaje svom vječnom Ocu.***

Nakon spektakla strašnoga suda sa svim svojim posljedicama, Bog hoće da se nastavi sa najuzvišenijim, najsvečanijim spektaklom i najutješnijim, koji se nikada ne može niti zamisliti; govorim o dolasku blaženika u Raj gdje će vječno prebivati: ja sam bila svjedokom svih tih stvari i drugih, samo da bih prenijela u ovu knjigu. No, kako izreći ono što sam vidjela? Kako govoriti o stvarima koje se ne mogu izreći, a nikakva usporedba se ne može uspostaviti, kao niti ikakva intelektualna intuicija? Kako izreći ono što niti Apostol nije znao prenijeti riječima, i zaista nadilazi svaki ljudski i anđeoski govor?... Ipak ću nastojati slijediti niz ideja i svjetla koji me vode; ništa ne ću reći od sebe same; nego sva moja nastojanja bit će usredotočena da me se shvati, a pokazat će samo moju nesposobnost da to jasno objasnim. Onu vojsku što se odijelila zauvijek od odbačenika i od mnoštva djece vidim kako uzlazi prema svodu nebeskom. Nakon izrečene presude, Bog mi je dao da ih slijedim svojim očima sve do u najviše nebeske visine, te mi je ukazao na sve okolnosti i svu veličanstvenu slavu Njegovog dolaska. Ja sam vidjela Kralja slave okruženog neizmjernom vojskom kako ulazi slavno i pobjedonosno u svoje vječno kraljevstvo. Oh, kakav prizor! Kako bi ga smrtno oko moglo podnijeti? Kako to da se ne sjaji, već je nevidljivo na tolikoj svjetlosti?? Oh! Ono što sam ja vidjela bio je samo san, svakako najljepši san koji čovjek može sanjati; svakako to je bio najslađi san moga života. Oh, kad bismo bar mi svi jednog dana uživali to u stvarnosti! - Isus Krist ušavši, ode naprijed pred prijestolje svoga Oca nebeskoga i sjede s Njegove desne strane, obrati Mu se ovim riječima, što sam i jasno čula: - Naposljetku, Oče moj, sve je gotovo, sve je svršeno! Mir je savršen i ostat će tako uvijek. Smrt je pobijeđena, grijeh je uništen i nikada više u budućnosti tvoje Veličanstvo ne će nitko uvrijediti. Naši neprijatelji su smeteni nakon što sam pobijedio Tvojom svemoći, upravo sada sam ih pokopao zauvijek u vječne zatvore osvetnice naše *prezrene ljubavi*. Sada, o sveti i poklona dostojni Oče, evo izabranika koje si mi Ti povjerio, od kojih se niti jedan nije izgubio: evo ja Ti predstavljam svoju cijelu Crkvu i dajem je Tebi u ruke: to je plod mojih tegoba i cijena moje Krvi; to su na kraju Tvoja i Moja stvorenja; oni su poslušali Tvoj glas. Sada se udostoj, o Oče moj, prihvatiti ih prema svom obećanju, udostoj se dodijeliti im sreću da Te ljube i posjeduju kroz čitavu vječnost; oni imaju pravo, o sveti Oče, i to oni očekuju od Tvog milosrđa, od Tvoje pravde, od Tvoje ljubavi.

25. poglavlje: ***Otac nebeski blagoslivlja blaženike te ih uvodi u svoju vječnu radost.***

Čitava svita svetaca stajala je pred božanskim Veličanstvom poklona dostojnog i neobuhvatnog Trojstva. Otac nebeski, odgovarajući na svemoguću molitvu svoga poklona dostojnog Sina, obrati se svim izabranicima te im reče sa zadovoljstvom i radošću: - Dođite, moji dragi sinovi. Ja sam vam ukazao više ljubavi poslavši vam svog Sina, nego pri samom vašem stvaranju: sada što mogu odbiti takovom Zagovorniku, kada mi govori u korist stvorenja koja su mi tako draga? I što to ne bih učinio po cijeni Krvi koju je On prolio za vas?... Dođite, dakle, moji miljenici; jer u Njemu sam blagoslovio sve vas sve od početka, i po Njemu i za Njega blagoslivljam vas sve, i moj blagoslov ostat će nad vama čitavu vječnost. Niste se zadovoljili da samo vjerujete u mene po Njegovim riječima, vi ste se uskladili u svetosti Njegovog morala; skupili ste se oko Njega, vi ste uzeli Njega kao model svoga vlastitoga života. Koliko god vas to koštalo, vi ste nastojali postati mi slični nasljedovanjem uzvišenih krjeposti, na koje vam je On u svojoj Osobi ukazao svojim dirljivim primjerom. Zato vas ja prepoznajem kao svoje sinove; stoga vas ljubim onom ljubavlju kojom ljubim Njega samoga. Stoga ćete vi biti kao On, i bit ćete dragi predmeti moje vječne milosti. Vi ste mnogo trpjeli, o prijatelji moji, no sada ćete vidjeti da li su te vaše patnje bile izgubljene,

vidjet ćete da li ću znati uzvratiti. Napokon je završila za vas zima; vrijeme kušnje je prošlo zauvijek; uđite, dakle, moja draga djeco, uđite u radost i uživanje vašeg Boga. I ja, ne samo vi, željno iščekujem gledati vas ovdje; i ja vas želim posjedovati. Dođite, dakle, spremni sudjelovati u mojoj sreći, dođite i iskušajte kako sam ja vjeran zauvijek svojim obećanjima i velikodušan u naplaćivanju onima koji su me ljubili i služili, kako ste to vi učinili.

26. poglavlje: ***O Nebu, o istovremenoj kontemplaciji Boga i njegovih svojstava.***

Na te utješne riječi, i na taj pun ljubavi poziv cijela se Crkva prostrla kod nogu prijestolja da se pokloni i zahvali Onome koji tamo sjedi. Svaki od blaženika položi svoju krunu pred Jaganjca; poklona dostojno Trojstvo prihvati s dragošću poklone i darove svih Svetih ujedinjenih u uređeno društvo. Zatim sam vidjela velikoga Boga kako se objavljuje, skoro bih rekla rastrošno se daje blaženicima; otvara im na neki način svoje Božanstvo; objavljuje im attribute svoje božanske biti; opija ih u ekstazama svoga radosnoga slavlja; obuhvaća ih u poticajima svoje radosti. Sveti se osjećaju okruženi, uronjeni, zapaljeni novom ljubavlju i oslobođeni svih nesavršenosti koje otkriva samo Bog u svojoj čistoći i moći u svim stvarima; svatko od blaženika postaje sličan blistajućoj zvijezdi, zapaljenoj suncem pravde Onoga koji hoće reći da mora kraljevati u blistavosti Svetih. Njihovi uzdasi i zavjeti postaju isto tako vatre i plamenovi, to su žive buketeće iskre koje proizlaze iz peći ljubavi te se vraćaju i neprestano se ponovo uranjaju. U stvari kontemplativni pogled na božanske attribute te uživanje Boga su nepresušni izvori sreće u blaženicima. Da, tajne i attribute božanske biti predstvaljat će, kako sam to već negdje možda rekla, divljenje i kontemplaciju svih Svetih kroz cijelu vječnost. No Sveti ne će moći nikada dotaći dno toga nedohvatnog izvora blaženstava, i bit će, kako mi je rekao Isus, nova pronalaženja, niti će ikada manjkati subjekt njihovog stalnog svetog, žarkog i znatiželjnog istraživanja i otkrića. Dakle, svi anđeli i Sveti rasti će neprestano u ljubavi i spoznajama tih božanskih atributa, i bit će neprestano otkrivanje novih divota, bilo brojčano kao i u različitim odnosima. Čitava vječnost ne će biti dostatna za ljubav koja će se neprestano raspaljivati u tim božanskim otkrićima; tako da svo beskrajno znanje blaženika i akumulirana božanska gledanja, koliko god rasla u vječnosti, nikada ne će moći uspjeti shvatiti božansko bivstvo; Boga ne će moći nikada nitko savršeno spoznati, samo On sam sebe: Njegove beskrajne savršenosti, Njegove preljupke divote će moći spoznati samo beskrajno savršeno i neograničeno divno Biće koje ih posjeduje u neograničenom stupnju. Kolika radost i sreća za ograničena stvorenja izgubiti se tako uronjen sve više u tu neshvatljivu rijeku neopisive ljupkosti, u taj ocean bez dna i bez kopnenih obalnih prepreka beskrajnog savršenstva! Najveći užitak bit će kontemplacija Boga, kontemplirati savršenstva sva zajedno, koja će Bog drage volje iskazivati, da zadovolji stalno novu težnju i novi žar ljubavi blaženika. Oh, kakvi prijenosi radosti! Oh, potpuna i savršena sreća! Koliko rajeva samo u jednom jedinom raj! Koliko milijuna blaženstava vidim zatvorenih samo u jednoj rijeci čiste draži! Od, Bože! Kakva sudbina! Tko će biti dostojan ovdje dolje, tko će se usuditi još samo govoriti o tome?!...

27. poglavlje: ***Predragi učinci te direktne komunikacije s Bogom. Kako se svaki blaženik raduje sreći drugih.***

Ako se postavi udubljeno odgledao nasuprot polovice sunčevih zraka, vidjet će se po refleksiji da se u kristalu oblikuje sunce, tako da izgledaju dva sunca, dok je uistinu samo jedno. To je slaba usporedba onoga što vidim u komunikaciji koju Bog daje svojim izabranicima. Vidim kako svi blaženici fiksiraju pogled na predivnu Osobu njihovog ljubljenog Otkupitelja; kontempliraju Ga u svim Njegovim dražestima, hrane se koliko god žele Njegovim beskrajnim savršenostima. Na kraju ne mogu se odijeliti od tog svog tako

dragog predmeta, od tog vječnog izvora njihove sreće: Vidim Isusa kako promatra s puno ljubavi sve svoje blaženike takvim pogledom da postaju blaženi, uslikava svoju živu i poklona dostojnu sliku na dnu njihove duše, koja je već sada čišća i blistavija od zapaljenog kristala. Bog!.. Kakva slava, kakav sjaj, kakva raskoš! Koliko milijuna sunaca! Koliko «bogova» sakupljenih!... Rekla sam *bogova?*... Oprostite taj izraz; ja ne nalazim niti jedan koji bi odgovarao, ne znam kako protumačiti svoje ideje, ja ne vidim niti jednu usporedbu koju bih mogla primijeniti. Ako bih tražila neku usporedbu koja bi i bila uporabiva, evo izgubim se nehotice u Božanstvu; skoro neophodno uspoređujem (s Bogom) jer sve ostalo je mnogo slabije od tog blaženstva raspršena od samog Božanstva, a samo Božanstvo je kud i kamo više od stvari o kojima vam trebam govoriti. Dakle, vidim bezbroj božjih atributa (savršenosti i ljepote) kako se odražava u svakom blaženiku; svaki će uživati, tako se može reći, u bezbroju Božjih savršenosti; gledat će u Bogu, mislit će u Bogu, djelovat će u Bogu, posjedovat će isto Božansko blaženstvo. Zatim svi blaženici zajedno, da, ponovo govorim, stvaraju kao neku vrstu skupine pobožanstvenih bića, skupine rajeva, skupine blažene vječnosti. - Dodat ću da niti jedan blaženik ne zavidi sudbini svoga sudruga u njegovoj radosti, naprotiv raduje se sreći drugih surađujući na neki svoj način: ljubeći se svi u Bogu i za Boga, svaki stvara svoju sreću i sreću drugih, svoj raj i raj drugih. Što da kažem? U onom blaženom prebivalištu, zajednička sreća postaje privatna sreća; jer one sretne duše, slobodne i oslobođene svih nesavršenosti ljudske prirode, ne zadržavaju više ništa od onih odvratnih razlikovanja koja ovdje dolje predstavljaju tolike prepreke savršenom jedinstvu srdaca; nemaju više niti tračka onih nesretnih strasti koje podgrizaju i samu krjepost; stoga ne poznaju više ništa osim najsavršenije ljubavi Božje. Zato su blažene čije blaženstvo započinje uvijek i ne svršava nikada.

28. poglavlje: *Kako svaki blaženik uživa privatnu familijarnost s Bogom. O vječnim pjesmama. Nebo za nas hodočasnike je neshvatljivo.*

Ipak tolika sreća se podvostručuje iz jednog drugog razloga. Jednog dana tako bavila sam se žalosnim mislima koje sigurno nisu bile po volji Bogu, no poslužio se njima da mi protumači još jednu vrlo utješnu istinu. Dakle, razmišljala sam o tome da kad budem u Nebu, ne ću moći nego vrlo žalosno gledati dragoga Boga, jer možda nikada ne ću imati tu sreću da se zadržim s Njim samim, i da mu otvorim jednom zauvijek čitavo svoje srce, kako sam to žarko željela. U tim žalosnim mislima ja sam se jako rastužila. No Onaj o kome sam razmišljala udostojao se raspršiti te moje misli dajući mi jasno do znanja, da svaki blaženik u Nebu uživa slobodnu prisnost sa svojim Bogom, tako da svaki od njih posebno uživa taj privilegij. Zatim mi je Bog ukazao kako ta zasebna sloboda daje živost, radost i ono najljepše što postoji u blaženstvu Svetaca; jer zapravo u toj slobodi se sastoji uživanje samoga Boga, u kojem se nalazi bivstvo (srž) vrhunske sreće. Po tim riječima sva moja uznemirenost je nestala, i najčišća radost ispuni mi srce, koje je unaprijed uživalo plodove te neizmjerne radosti kojoj se nadalo. - No ja sam čula te duše vječno sretne, ja sam čula ta preodabrana stvorenja kako su sve raspaljene u vatri božanske ljubavi njihovoga Boga; čula sam ih kako započinju pjevati VJEČNU ALELUJU u čast tom Bogu tri puta Svetom. Čula sam uzvišeni pjev i neopisive melodije blaženika, koje odjekuju po svetim svodovima nebeskog Jeruzalema. Oh, kakva božanska harmonija proizlazi iz njihovih duša! Kako su glupi ovi naši zemaljski koncerti, i kako je siromašna cijela ljudska glazba prema ovoj! Na početku svi zajedno pjevaju himan koji slavi veličanstvenu Božju pobjedu nad svim mogućnicima svjetskim i paklenim. Je li možete vjerovati da sam u tom himnu prepoznala neke strofe iz *Te Deuma*? Osobito jasno sam čula pjevati blaženike tamo gdje se daje slava Bogu u Isusu Kristu zbog neprocjenjivog dobročinstva stvaranja, spasa, i posvećenja ljudi. Daju slavu Otkupitelju što je znao pobijediti i sam grijeh sve do uništenja, skoro bih rekla da bi postigao što veću

slavu svome Ocu i što veću sreću ljudima prekomjernim milostima izlivenim tamo gdje je obilovao grijeh; tako da svi izabranici misleći na prvog čovjeka klikću jednoglasno: - O sretnog li grijeha koji nam je zaslužio takvog Otkupitelja! - Kolika slava za Isusa Krista i koliko razloga da se časti i hvali Njegova poklona dostojna Osoba! - Evo ja sam diktirala u stvari ono što mi je Bog dao da vidim, tako da se doda onome što sam rekla o Crkvi od njenog početka do njenog svršetka u nebu. No osjećam kako je moje izražavanje slabije od mojih shvaćanja, osjećam kako su moje riječi kao propale i mrtve, kao strijele što padaju na zemlju tek izbačene iz lukova... a imale su kao cilj Nebo!... Neka nadoda toj manjkavosti sam čitatelj! Iznad svega je potrebno da se služimo Božjom milosti da nas zadrži uvijek u stanju spoznanja tih i drugih istina; niti ja, niti itko drugi ne će nikada shvatiti savršeno ono što sam htjela reći o zadnjoj sudbini svete Crkve i o blaženstvu Svetih; samo ćemo onda shvatiti kada se pridružimo slavnom mnoštvu, kada kao oni vidimo bez oblaka sve ove istine u samom njihovom izvoru; kada ćemo biti blaženi kao oni kroz čitavu vječnost, i ako nam Nebo udijeli tu toliku milost. Amen

29. poglavlje: ***Počinjte od pakla; najprije o provali potopa vatrenih muka i đavola nad dušama - podijeljeni po pravdi.***

Do sada skoro ništa nisam rekla o paklu; skoro nepobjediva odvratnost me udaljavala od tog zadatka da iskažem ono što mi je Bog dao da spoznam; no napokon moram se predati pred tim zadatkom kao i u svemu drugome: glas neba je zapovjednički; Bog i moja savjest me obvezuju da govorim i o tom predmetu, te da opišem strašne pećine odbačenih i njihove vječne jade. Tu je zaista mjesto tih žalosti, sada kada smo završili govoriti sve o Crkvi; Crkvu nisam mogla staviti uz ove odbačenike koji su isključeni iz nje zauvijek. Ovo vječno isključenje je jedno od najgorih muka odbačenih, glavni živac svih njihovih beskonačnih zala.

Dakle, bila sam prenesena duhom, svjetlom Božjim, u pakao. Evo što mi je to svjetlo pokazalo. Najprije sam vidjela užasnu provaliju koja gori od bijesa svemogućnosti Božje, koja ulazi i razdjeljuje najintimnije, najosjetljivije mogućnosti odbačene duše. Prokletnici su jedna sama vatra iznutra i izvana. Po prostoru tog gorućeg bezdana vidjela sam pravi potop zala. Da! Tko može ispričovijedati sve užase?... Predstavite si rijeku koja provaljuje brane, razbija ih užasnom snagom i strašnim hukom obrušava se na nesretne žrtve koje mora požderati. Nakon toga vidjela sam đavle kako nadodaju bol na bol; u svom mučeničkom bijesu nesretnim dušama prema propustima koje su počinile, prema njihovim strastima. Da bi bolje izvršili Božju pravdu, đavli proučavaju kako pronaći nove odgovarajuće kazne za svaku pojedinu zadovoljenu strast i za svaki počinjeni zločin. Poslije suda svaki dio tijela podložan određenim strastima kao prvo sredstvo zadovoljenja osjetit će još jaču kaznu u tom dijelu. Đavli to smišljaju iz nesavladive pakosti i okrutnosti kako ugušiti te bijedne duše, kako ih razderati, te ih rastaviti u tisuće i tisuće djelića, kad bi se tako moglo reći. No one ne će moći umrijeti niti jedan puta, niti se nadati ikakvom kraju ili olakšanju njihovih zala. To je potop koji se ruši po njihovim grješnim glavama te ih priklješćuje kroz vječnost. - No sva ta mučenja su proporcionalna prema stupnju zla koji bijaše u odbačeniku, i prema težini počinjenog grijeha. Stoga đavli kod primjenjivanja muka razlikuju grješne duše; sama vatra posjeduje moć razlikovanja, te pali odbačenike više ili manje prema težini njihovih grijeha; to rade sa svima. Sve nam govori da je to prema presudi Božje pravde. Bog je tako pravedan u kažnjavanju kako je pravedan u dijeljenju nagrada: u paklu kao u Nebu sve se radi, sve se dijeli težinom i mjerom pravednosti, po pravilima najstrože točnosti.

30. poglavlje: ***Kako su kažnjene grješne duše zbog samo jednoga grijeha. Muke su to veće prema broju grijeha.***

Ono što sam rekla o težini grijeha može se reći i za broj grijeha. Vidjela sam pakao onih duša koje su proklete samo zbog jednoga smrtnoga grijeha. Da, ima u paklu i takvih nesretnika, čiji su grijesi bili jedva dostatni da ih bace u pakao. Njihov pakao se veoma razlikuje od drugih; naprotiv ne mogu zasigurno reći da ti grješnici išta trpe od onih muka prokletstva; svakako je sigurno da se đavli niti ne obaziru na njih; vatra ih se ne dotiče, tek samo malo. No to ne potvrđuje da njihova muka nije vrijedna sažaljenja, jer kako ćemo sada vidjeti, samo izgubiti Boga, (što shvaćaju u svoj svojoj dubini te osjećaju svu težinu toga), dostatno je da budu beskrajni bijednici.

Oni koji su počinili dva smrtna grijeha, predmijevajući da je težina grijeha jednaka prvom, kažnjeni su dvostruko od onih koji su počinili samo jedan grijeh iste težine. Oni koji su počinili deset ili dvanaest grijeha, kažnjeni su deset tj. dvanaest puta više, i tako dalje. Pravedno Nebo!... Tresem se.... Vidjela sam milijune pakala u jednom samom odbačeniku... Da, oni koji su se na zemlji prepustili svim strastima i svim pohotama, te ništa nisu odbili svojim neurednim željama, oh!.. oni imaju u sebi toliko muka kolike su i pohote koje su podržavali te strasti kojima su služili, toliko muka koliko su zločina počinili. Svi oni koji su se borili protiv Boga i Njegovog zakona da bi zadovoljili vlastite strasti, ugušivši grižnje vlastite savjesti, sada priznaju i ispovijedaju kako su se prevarili kada su zamišljali da se jednako plaća onome koji je posve grješan i onome koji je eto, možemo reći, na pola puta. Sada vide kako su krivo sudili misleći da se tisuću grijeha ne kažnjava više od jednog samog počinjenog grijeha. Sada osjećaju kako je to različito zadovoljavati posve svim svojim strastima ili ih zadovoljavati samo na kratko. Istina je da je samo prokletstvo jednako za sve; no razlika je u trpljenju osjetila!... Ah!... Ta različitost kazne daje osjetiti prokletima kako je bio krivi njihov sud, koji ih prisiljava da shvate pravednost sudova Božjih. No prekasno stiže to uvjerenje.

31. poglavlje: *O mucu prokletstva, tj. o strašnim Božjim predbacivanjima i predbacivanjima vlastite savjesti.*

No najgora muka prokletih duša nalazi se u njima samima, te na dnu njihove savjesti, koja kao crv glodavac zadržava uvijek živu i fiksnu, u njihovim umovima, štetu gubljenja Boga, te zaglušujućim i neprestanim glasom, kao neki lom vodopada mnogih voda, više svakome od njih: - Gdje je tvoj Bog? Ti si Ga izgubio radi tvojih grijeha, radi besramnog časovitog užitka, iz bijednog interesa.... odbivši slobodno sreću i radost Božju, ti si se bacila sama u tu provaliju zala od kuda nikada ne ćeš izaći. - Smrvljena od preteškoga bola ta nesretna stvorenja bjesne protiv neba i zemlje, te ih optužuju neprestano za zla koja trpe: izražavaju svoj bijes neprekidno užasnim psovkama i kletvama protiv samoga Boga, kojemu predbacuju da im je dao život samo zato da budu žrtve njegove osvete, njegove okrutnosti i njegove tiranije. Oh! Bijedne duše! Žele još uvijek skinuti Boga s Njegovog prijestolja te ga uništiti zauvijek; u očajnoj želji da to uspiju obraćaju se bijesne protiv samih sebe, da bi bar uništili svoje bivstvo; no uzaludna se vraćaju njihova konvulzna nastojanja; viču planinama da im dođu u pomoć te da ih bar spljošte. No planine ne slušaju njihov glas; Bog ih drži žive zbog njihovog bijesa.... Strašna predbacivanja od strane Boga, ključajuće grižnje njihove savjesti, pakleni bjesovi, užasno očajanje, vječne patnje..., to sve su kao osvetničke munje bačene iz ruke Božje, koje ujedinjene muče proklete duše. Vječnost sa svojim mračnim bezdanima, te pakao sa svojim proždirućim plamenovima; evo to je od sada pa na dalje nagrada za odbačene duše. Nema više nikakve nade za njih. Evo mučeničkog kreveta gdje će morati duša ostati pričavljena dokle god Bog bude Bog!.... Pa! Da li joj se isplatilo roditi se za takvu tešku nesreću? Ah, zašto nije ostala u svojoj ništavosti?... Ili zašto nije zaslužila drugu sudbinu?... Beskorisne želje, beskorisne boli, koje služe samo za mučenje... Nesretna duša! Vidjet će uvijek pred očima krunu slave koju je izgubila radi svojih grijeha, a umjesto toga ćutjet će neprestano muke koje je zaslužila. Jedna nepobjediva snaga vodit će je uvijek prema Bogu

kojeg je izgubila, no neumoljiva krutost, kao željezna ruka će je odbacivati daleko. Tako će prokleta duša u neprestanoj želji nositi svoj pakao prema visini neba, no radi strašne osvete bit će prisiljena vratiti uvijek želju za nebom sve do dna pakla.

32. poglavlje: *Još o paklu kako će biti poslije suda - rijeka Božje srdžbe.*

Iako je zastrašujuće ovo opisivanje pakla, ipak moram još, po odredbi Božjoj, ukazati na nove stvari koje sam vidjela u nekim drugim slučajevima i u jedno drugo vrijeme. Ukazao mi se Isus s uobičajenom nježnošću na licu, te me pozvao da ga slijedim kod silaska u pakao. Ja sam se sva tresla i opirala se; no Božja volja mi je jasno pokazala svoju snagu i da mi je bolje poslušati. Istoga časa sam se našla zaista zatvorena u paklu; no sretno sam se utješila jer je uz mene bio Isus. Stao mi je uz bok i tumačio mi je ovo što moram sada diktirati. Na ulazu tog strašnog plamenog zatvora zaustavila sam se iznenađena kako je to mjesto bilo zatvoreno te zakračunato sa svih strana teškim ogromnim zidinama, na svim nesagorjevajućim vratima su sa svih strana bile prekrizene nesavladive željezne prečke sa nesavladivim lokotima užarenim od vatre i vječnog ugljeglja. Prvi puta kada sam sišla ovamo u pakao, meni se učinio tako zatvorenim; no ohrabrila sam se i upitala svoga Vođu, što je razlog tome: - Kćeri moja - odgovorio mi je Isus - ti si prije vidjela pakao kakav je dok traje svijet i vrijeme. Ovdje ga sada vidiš kakav će biti poslije suda, tj. u nepromjenljivom stanju, fiksna zauvijek, a koji će trajati zauvijek, tako da niti jedan đavao niti prokletnik ne će moći izaći, niti će ikada bilo tko moći ući. - Nakon tih riječi Isus je proslijedio svoj pohod, a ja sam ga slijedila. Prva stvar koja mi je zapala za oko u unutrašnjosti paklenog zatvora je ona užarena rijeka koja me zaokupila toliko i zadnji puta. Bila je to ista rijeka srdžbe Božje, ma sada mi je izgledala mnogo strašnija. Njezin vodostaj bio je prelazio obale, tutnjava voda se neizmjerljivo pojačala; padala je jačim bijesom po svim odbačenicima, među kojima je znala odrediti one grješnije među ostalima, kako ćemo to sada ustanoviti. - Oh, Bože moj, - uzviknula sam Isusu - što znači ta rijeka koja prelazi obale tolikim bijesom? - Odgovori mi: - Ova iskazuje bijes moje srdžbe i moje pravde, koje ja bacam svojom svemogućom rukom i trajat će u sve vijeke vjekova.

33. poglavlje: *Kako se u potpunosti, protiv najodvratnijih grijeha, kažnjavaju odbačene duše samo poslije suda Božjega.*

Ti vidiš - nastavio je govoriti Isus - kako je ta rijeka narasla poslije suda. Uzrok tome je što posljednji sud mora postaviti kraj svim diskusijama, moraju završiti sva očekivanja. Sve do suda može se reći na neki način da opomena nije bila svršena, iz dva razloga posebno. Prvo, jer tijelo nije uopće sudjelovalo: zato je pravo da sada dobije dvostruko od onoga što je duša trpjela bez njega. Na drugom mjestu, bilo je potrebno da kraj vremena pokaže dokle su otišli učinci skandala i zala među ljudima, kod svakog grješnika, tako da se može posve pravedno presuditi kako grješnika kazniti. Njegova sudbina se morala neopozivo fiksirati po ovoj krajnjoj određenoj mjeri: samo po toj mjeri, moje milosti i moja smrt su se mogle osvetiti u kazni, jer se nisu okajale u pokori. Moja pravednost koja se nije zadovoljila za vremena, potrebno je da se zadovolji u vječnosti; moja ljutnja je čekala na općem sudu one koji su odbacili ponudu moje ljubavi; samo taj opći sud mogao je riješiti sva pitanja do kraja i bez opoziva. Evo zašto ti se, kćeri moja, ova rijeka čini da je beskrajno narasla od onoga puta kada sam ti je pokazao po prvi puta. - Nakon tog tumačenja Isus me pozvao da pogledam iznad nesretnih žrtava nebeske osvete: gledajući njihove muke jednu po jednu, primijetila sam neke razlike koje prije nisam opazila; zato jer tijela nisu bila sjedinjena s dušama. Sada vidim i tijela i duše ovdje zajedno kažnjeni i mučeni. Vidjela sam odbačenike kao cigle u peći uklještene i nabacane u jedno bezbrojno mnoštvo špilja, pećina i dubokih i užasnih provalija,

odijeljenih jedne od drugih i punih goruće vatre. - Obuzeo me užas, posebno vidjevši vrtloge u kojima Bog kažnjava zločine koje najviše mrzi: kao ubojstvo, trovanje, odreknuće, paktove sa đavlina, protuprirodne odvratnosti i zločini, uporaba svetih stvari za vraćanje i magije, neke vrste oholosti, teške nepravde, licemjerja, crno izdajstvo, osveta, nevjera, pijanstvo i slični prijestupi najomraženiji kod Boga.

34. poglavlje: ***Kako su unakažena tijela odbačenika, te preuzimaju oblik onih zvijeri čije su strasti slijedili.***

Vidjela sam užasna tijela odbačenika; to su više monstumi nego ljudska tijela. Užasno su unakažena a poprimila su odvratne forme raznih zvijeri koje su najviše slijedili u njihovim predominantnim strastima bijesa, zla ili okrutnosti. Vidjela sam ih mnoge ovdje, koji su bar po glavi sličili biku, koji je kao životinja osvetljiv i bijesan, ohol i bludnički, tako da je postavljen kao amblem oholica i bludnika: njihova su usta bila ogromna i izvodili su zaglušujuće urlike i mukanja. Ah! Svakako nije bezrazložno da tako urliču u muču.... Ah da, ne znam od kuda započeti.. S jedne strane osjećam kako se mom duhu gadi opisivati njihova trpljenja; no s druge strane Bog hoće da ga poslušam. Pa dobro! Iako će izgledati ovo prečudno ipak ću to opisati. Jao si ga onome koji je sebi stvorio materijal za veću kaznu! Neka se pazi sa strahom da se jednog dana ne bi našao zaista u stanju onih za koje će sada reći da su plod neumjerene mašte. Zamislite te različite zvijeri kako leže kao mrtve obrnute naopako na zemlji: zamislite oko njih harpije i paklene nemani kako pronalaze i izmišljaju, zaista puni demonske okrutnosti, najbolnije i najnesnošljivije načine kako mučiti te životinje, već prema njihovoj vrsti i stupnju njihove krivnje. Muče ih u onim udovima kojima su najviše griješili!..... Ah! Ne mogu više: narav mi to odbija, srce toliko trpi da skoro nestajem...., čini mi se da ih još vidim...; ali, potrebno mi je uhvatiti malo zraka da dođem k sebi.

35. poglavlje: ***Kako đavli kao jastrebovi deru tijela odbačenih - vika grješnika ne zemlji.***

Kako je tek mome srcu bilo kada sam vidjela mnoštvo paklene nemani kao velike ptičurine? Još mi se čini da ih vidim kako vade utrobu žrtve pandžama sličnim velikim kliještima. Nisam nikada mogla niti zamisliti da postoje takve ptičurine. Upitala sam Isusa, a On mi je odgovorio da ih se treba zvati jastrebovima. No dobro, svaki đavao ima svoju zadaću kod mučenja tih tijela odbačenika, a oni pakleni jastrebovi bjesne ljuto derući i rivajući pandže u svoju žrtvu. Fiksirala sam oči na jednoj od tih grupa jastrebova, te sam ih vidjela kako bacaju utrobu jednog odbačenika kao što se to radi sa tek prikazanim žrtvama. Nakon što su oderali žive udove, ispražnjavali su mu tijelo, kako se to radi sa životinjama, derali su vruća crijeva i razderali te vukli uokolo. Nakon toga vidjela sam jednog jastreba još okrutnijeg od drugih, uvukao se u tijelo tog nesretnika da tamo prebiva i da se brine čitavu vječnost kako gristi, spljoštiti i razderati mu srce. To srce ne će nikada biti iščupano van kao ostali dijelovi unutrašnjice, već će biti prepušteno tom neprestanom i nepromjenljivom mučenju. No to nije dosta. Dok se onaj nezasićeni jastreb hranio tim srcem koje se ponovo rađalo besmrtno, pogledala sam očima ostale demone u različitim formama, jedne strašnije od drugih. Htjeli su mučiti tog odbačenika i po ostalim dijelovima tijela. Jedni su mu silom otvorili usta, drugi su mu ubacivali ponovo vruću unutrašnjicu koju su istoga čas drugi jastrebovi ponovo iščupali van. Vraćali su je unutra nakon što su je izmiješali užasnim materijama, gorkim i izgrizujućim. Zatim su je vadili van ponovo te je ponovo miješali sa tim materijama te su mu ponovo bacali sve u usta bez kraja i konca. - No dajte! Sudite sada vi, kako je moguće misliti na takve ogavne i užasne stvari a da ti se ne stisne srce tako da bi najradije nestao! Ako je potrebno da me Bog pridrži samo govoreći i vidjevši te stvari, što će biti kada se te iste stvari budu kušale uistinu? Ah! Kad bi bar svi grješnici zemlje bili

svjedocima, kao što sam to bila ja! Je li moguće naći još toliko slijepih, da bi se predali posve da trpe tolike muke za samo jedan bijedni interes, ili za jedno jadno zadovoljstvo? Oh, zašto nemam tako jaki glas da me se čuje s jednog kraja zemlje na drugi? Oh, slijepci, vikala bih, vi svi koji počinjate zla te se prepuštate vrijeđanju Boga, pogledajte kakva zla ćete morati podnositi; gledajte i razmišljajte koliko košta odbačenike u vječnosti što su vrijeđali Boga, koji su se odnosili onda kako se vi odnosite danas. Pa ipak nastavljate tako raditi? Kolika bezumnost! Kakav bijes protiv vas samih! Vi ne biste mogli podnijeti niti jedan sat gledajući te muke, a onda svakim danom radite tako da to podnosite kroz čitavu vječnost? Sama pomisao na muke vama je užasna, a njihova stvarnost vas uopće ne plaši? Dajte! Kako je moguće vidjeti takvo otvrdnulo srce?

36. poglavlje: *Kako su kažnjeni suradnici kod počinjenih zločina - kao kod gatanja - licemjerja.*

Prosljedimo! Po prostoru one neizmjerne provalije Isus mi je ukazao na jedan dugački niz provalija i špilja, koje smo već vidjeli, koje su bile više odijeljene od ostalih. U svakoj od njih su zatvoreni oni odbačenici, koji su tokom života bili suradnici u istom zlu, te su se zajednički povukli u tu provaliju. Krivci za ista zla moraju trpjeti iste muke, a kažnjeni su već prema stupnju njihovoga grijeha. Kako su bili u zajedništvu u zlu, tako će biti ujedinjeni i u vječnom podnošenju kazne. Dijelit će iste kazne, kako su dijelili ista zabranjena zadovoljstva. Stoga ih je Bog stavio zajedno u neku vrstu odvojenog pakla, gdje su, može se slobodno reći, oni sami sebi demoni, jer su krvnici jedan drugome, a uzroci njihovog mučenja su različite strasti kojima su robovali tokom života.

Ah! Vidjela sam te monstrume kako su posve zaokupljeni time kako mučiti jedan drugoga. Vidjela sam kako su grizli jedan drugoga, kako su se razdirali i proždimali kao bijesni psi. Čula sam njihove psovke i užasne kletve, od samog sjećanja na njih ježi mi se koža od užasa. - Mi idemo dalje prema drugim špiljama, svaka vrsta odbačenika je skupljena posebice. Najgrješniji za svaku vrstu izgledali su najstrašniji i bili su najteže mučeni. Tako sam vidjela vrtloge u kojima su kažnjeni oni koji su ugovarali, vraćali i oskrvnjivali zajedno s đavlima. Đavli, da ih muče, viču nad njima i užasno im se rugaju, govore uvrijeđe: - Mi smo vam bili poslušni dok ste živjeli u prvom životu, sve smo ispunili pogodbe i ugovore, bili smo vjerni služeći vam u vašim strastima. Sada je pravedno da se stvari promijene, jer svatko ima svoj turnus poslušnosti i zapovjedništva. Sada je došao naš čas; sada napustite svaku nadu u odmor. - Dodajte svemu tome vlastite muke odbačenih duša, o čemu smo već govorili. Tko samo misleći na to brdo zala ne bi drhtao od straha? Uz bok ovim odbačenicima stoje, isto tako natovareni jedni na druge oni koji, iako nisu direktno ugovarali pakt s đavlom, ipak su mu isto tako vrlo vjerno služili licemjerjem i počinjenim svetogrđima da bi prikriili sramotni život posve oduran, da bi prikriili otrovne mržnje, crne izdaje, tajnu oholost, sakrivene nečistoće, zle trgovine!... Ah kakav užas sam vidjela ovdje koji su vršili nezasićni jastrebovi sa vašim jezicima, o licemjeri, sa vašim grlima, prsima, svetogrđni grobovi svetih Hostija! Njihove muke toliko slične mukama ugovornika s đavlom, prema težini njihovih svetogrđnih prijestupa.

37. poglavlje: *Kako su kažnjeni oholi odbačenici i zli filozofi.*

Tako svaki grijeh ima svoju posebnu kaznu. Oholost, napose ona vrsta oholosti na koju sam više puta ukazala prstom, koja se protivi direktno Bogu, ona koja nosi kao obilježje karakter antikrista i svih zlikovaca; no dobro, ta vrsta oholosti je u paklu posebno ponižena. Takove oholice sam vidjela kako su stavljeni ispod drugih; po njihovim oholim glavama teče smeće koje se rasipa po njima i najodvratnija prljavština koja izaziva na povraćanje. Unakazuje se

njihova osjetljivost i pokapa je ponosna oholost. Još ću reći nešto što još više plaši: Te oholice sam vidjela posve nijeme, nepokretne, ukipljene; niti su plač, niti uzdah izlazili iz njihovih usta; no ja sam ostala razmišljajući zašto; no Isus mi je protumačio razlog te posebne muke posve nove za mene, no još više nepodnošljive za oholice. – Oholicama – reče - daje se pravedna plaća tom mukom; šutnja mora zadržati oholost od ohole elokvencije, kojom su oni ranije ismijavali moju religiju i samo moje Božanstvo, zavodivši jednostavne sofizmima i pokvarenim i liberalnim sistemima; zloupotrebljavali su razum da bi vrijeđali vjeru pod okriljem filozofije. No dobro, moj pravedni sud kažnjava ih zbog stravičnih kleveta što su ih povraćali, kaznivši njihova usta na vječnu šutnju, što je za njih gore od bilo koje druge kazne. Tako ukliješteni pod maljem Božanske srdžbe stegnuti i zgaženi, kako vidiš, osjećaju svu strogost i predbacivanja onih koje su zaveli i povukli u tu provaliju. No, kao medvjedi sa brnjicom na njuški, grizu se iznutra od bijesa a da ne mogu ništa izreći van niti jedne jedine riječi, niti dati neki znak, niti mumljati u znak opravdanja ili protesta. Ovi tu su kao ugušeni težinom vlastite zloće, čiju težinu prekasno shvaćaju kao i svoju drskost prema Bogu. Sve je to apsurdno, sva ta umišljenost, majušnost. No oni ne mogu nikada više izraziti te svoje osjećaje ni na koji način. Oni - zaključio Isus - posebno su nazvani *žrtvom Božje pravde*, tu je mjesto antikrista i njihovih sljedbenika.

38. poglavlje: *Zašto Isus Krist nikada ne će prestati kažnjavati odbačenike kroz čitavu vječnost? Zato što je On vечно Dobro koje nepromjenljivo mrzi Zlo.*

Između tolikih različitih užasa oko nas, između tolikih mučenja tako novih i strašnih, vidjela sam mir najdublji, posvemašnju mirnoću, najveću radost u Spasiteljevom držanju. Ja sam se tako čudila da se nisam mogla suzdržati a da ga ne upitam za razlog tome. – Kako, moj Bože -upitala sam ga - kako možeš biti tako miran u paklu? Ti koji imaš tako dobro i osjetljivo Srce za one koje si tako skupo otkupio? Kako nakon toliko ljubavi možeš iskazati toliku ravnodušnost? Isus mi je odgovorio: - **Moja ljubav prema njima bila je tako živa i iskrena kao što je sada duboka moja ravnodušnost.** Ti nesretnici mi ne pripadaju više, tj. pripadaju samo mojoj pravdi. Isto tako bit će korisno da ti razjasnim razlog tog mog odnosa, koji ne možeš shvatiti, i čini ti se suprotnim. No moj odnos kao i sve tajne, koliko god tako izgledale, nisu nikada u suprotnosti. Znaj, dakle, kćeri moja, da se ja prema svojim stvorenjima mogu odnositi kao Čovjek ili kao Bog, mogu se odnositi prema onome što Jesam u sebi samome, ili prema onome što sam postao radi čovjeka. Samo što ja posjedujem ta vječna svojstva, ta unutarinja svojstva koja se odnose na moje Božanstvo. - Tu mi je dao na znanje da ono što ja vidim kod Njega, snagu ljubavi ili srdžbe, to je samo osjetni dio Njegovih vječnih svojstava, po kojima se On ukazuje ljudima, te upotrebljava njihov način komuniciranja, tako da Ga mogu shvatiti i slijediti Njegovu volju. Zatim je nastavio: - Moje Božanstvo nije uopće podložno tim promjenama i tim izmjenama, koje su nesavršenosti koje se odnose na stvorenja te proizlaze iz njihove nestabilnosti. Nepromjenljivost je moje naslijeđe. Sva djelovanja mojeg Bivstva su, kao i Ja, neophodno nepromjenljive, beskrajne kao i Ja, vječne kao Ja; jednom riječi, ona su Ja sam, jer su moja suštinska vječna svojstva. Evo zašto sam Ja vечно ono što jesam; evo zašto Ja živim vечно bez promjena ili izmjena ili preinake. Vечно ću mrziti grijeh, vечно ću ljubiti krjepost. Neprestano ću nagrađivati ovu zadnju, i uvijek ću kažnjavati ono prvo. NO, ja ne ću imati nikada milosti i sažaljenja prema odbačenicima jer su oni odbacili Dobro. Naprotiv, gledat ću ih uvijek istim pogledom ljutnje, jer kako je njihovo stanje fiksno u zlu i u grijehu, potrebno je stoga da moje Srce bude neumoljivo prema njima.

39. poglavlje: *Još jedna napomena svim ljudima, a napose grješnicima.*

Pravedno nebo! Kakva je očajna sudbina odbačenika! Oh, kakvo teško stanje! Oh, prestrašna sudbino! Kako samo podnositi samo sjećanje na to? Daj! Ne mogu više..., završimo ta užasna i neumoljiva razmišljanja, ostavimo mračne i zauvijek nesretne špilje odbačenika, izađimo iz pakla... Oh, Bože milosrđa, Ti si me doveo ovamo samo da spasiš ljude. Tu si me poveo da siđem samo da bih spriječila da drugi padnu tamo. Daj, molim Te, da meni i svima ostalima ovaj pogled i čitanje tog strašnog spektakla bude na korist da nikada ne uđemo tamo. A zatim nastojmo svim silama izbjeći taj vječni pakao, nastojmo s Božjom milošću koja nikoga ne odbija u tom nastojanju. Koja je tu žrtva prevelika, koja je pokora prestroga, koje poštovanje je prenaglašeno da bi moglo odvratiti dušu od te užasne istine *da se treba truditi izbjeći najveću i posljednju nesreću?* Ah! Kad bih poznavala tako bezosjećajnog čovjeka, napuštenog od Boga, da ga ta istina uopće ne interesira, ja bih ga već napustila. No ako nije od sebe odbacio daleko svaki osjećaj za vlastitu sreću, htjela bih mu još reći: - O, sretniče, poslušaj me: ako se ne bojiš Boga, boj se bar pakla; ako ti vjeruješ da Nebo nije vrijedno da ga zaslužiš vjernošću zakonu, misli na drugu stranu, neizbježivu mogućnost; misli na užasne muke, vječne, beskrajne koje će nadoći kao posljedica tvojih prekršaja. Bar razmišljaj o svojoj vječnoj sudbini dok još imaš vremena ovdje. Zaustavi se jedan časak na rubu provalije prije no što padneš zauvijek. Oh, čovječe daj! Molim te povuci nogu što stupa uzdignuta nad paklom, nemoj učiniti nepovratni korak kojim možeš uništiti svoju osobu.

40. poglavlje: *Kako je pakao ipak učinak ljubavi Božje za ljude.*

Moram reći još jednu riječ o paklu. Jednoga dana usudila sam se obratit našem Gospodinu te mu reći: - Bože moj, ja vidim, sve ovdje dolje naviješta tvoju ljubav, ali daj! Dopusti mi da ti kažem, ne zato što ja to ne prihvaćam kao svojstvo tvoje pravde, no tvoja ljubav se svakako ne nalazi u kazni odbačenika, niti u svemu onome što najavljuje tvoja pravedna srdžba nepokornim grješnicima, napose nakon dolaska pred tvoje Lice. - Evo kako me poučio Gospodin glede toga i ja molim da se točno napiše. Vidjela sam u toj jasnoći Božanske ljubavi, da **odbačenici padaju u pakao samo zbog pomanjkanja ljubavi s njihove strane, a ne s Božje.** Da, naš Gospodin me poučio da svi prokletnici prokleti samo stoga jer Ga nisu ljubili; no kada je on stvarao pakao, stvorio ga je po strastvenoj ljubavi prema čovjeku, ako mi je dopušteno tako reći: stvorio ga je po učinku ljubomorne i pažljive ljubavi da sjedini sa sobom, ma koliko to koštalo, ljude koje je on pridobio; tako ako ih nije mogao ujediniti u slobodi čiste ljubavi. Ako se ljudi ne žele s Bogom sjediniti u slobodi čiste ljubavi Bog pokazuje pakao da ih pridobije bar slobodnim i zdravim strahom, da ne padnu u taj ugalj određen da osveti PREZRENU LJUBAV. Da mi bolje razjasni tu stvar, božanska Ljubav mi je dala primjer jednog zaručnika previše strastveno zaljubljenog u svoju zaručnicu, jer hoće da ljubi samo njega. Ljubav toga zaručnika ne može trpjeti niti rivalstva, niti podjele, jer ljubi do izgubljenosti; stoga moli, preklinje, prijeti, da si osigura put do srca svoje ljubljene zaručnice. I sama pomisao da bi, jednoga dana, ona mogla biti nevjerna, napunja ga teškom zabrinutošću. Stoga dodaje, osim obećanja i finesa, prijetnju kazne. Izmisli stoga strašne kazne, koje pokaže svojoj zaručnici, da bude tako prestravljena te se ne bi izložila da ih zasluži. No ako zaručnica odgovori tolikoj vatri ljubavi nezahvalnostima, odbacivanjima i nevjerama, onda će POVRIJEĐENA LJUBAV postati bijesna toliko više koliko je prije bila živa i iskrena. Tako zaista i Bog. Poznaje se po strogosti udaraca koje daje, takva je Ljubav, koja se osvećuje za bezbrojne povrede koje je primila. Dakle, uvijek je ljubav koja djeluje u svemu. Isti pakao je samo učinak ljubavi. Najbolnija, najteža, najstrašnija muka koja se trpi je ne moći ljubiti nikada više. Onaj koji je htio da Ga njegovo stvorenje vječno ljubi učinio je sve da zadobije tu vječnu ljubav. Oh! Da, svakako da nas spasi od te zadnje i užasne nesreće,

božanska ljubav opisuje nam pakao i tako užasne prijetnje, kako je to već učinio u ovoj knjizi, služeći se sa mnom kao svojim glasnikom.